

IFAU – INSTITUTET FÖR
ARBETSMARKNADSPOLITISK
UTVÄRDERING

En jobbgaranti för ungdomar? Om Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser

**Caroline Hall
Linus Liljeberg**

RAPPORT 2011:1

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med säte i Uppsala. IFAU ska främja, stödja och genomföra vetenskapliga utvärderingar. Uppdraget omfattar: effekter av arbetsmarknadspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt, arbetsmarknadseffekter av åtgärder inom utbildningsväsendet och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen. IFAU ska även sprida sina resultat så att de blir tillgängliga för olika intressenter i Sverige och utomlands.

IFAU delar även ut forskningsbidrag till projekt som rör forskning inom dess verksamhetsområden. Forskningsbidragen delas ut en gång per år och sista dag för ansökan är den 1 oktober. Eftersom forskarna vid IFAU till övervägande del är nationalekonomer, ser vi gärna att forskare från andra discipliner ansöker om forskningsbidrag.

IFAU leds av en generaldirektör. Vid institutet finns ett vetenskapligt råd bestående av en ordförande, institutets chef och fem andra ledamöter. Det vetenskapliga rådet har bl.a. som uppgift att lämna förslag till beslut vid beviljandet av forskningsbidrag. Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagersidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade.

Rapporterna finns även i tryckt format. Du kan beställa de tryckta rapporterna via telefon eller mejl. Se nedanstående kontaktinformation.

Postadress: Box 513, 751 20 Uppsala

Besöksadress: Kyrkogårdsgatan 6, Uppsala

Telefon: 018-471 70 70

Fax: 018-471 70 71

ifau@ifau.uu.se

www.ifau.se

IFAU har som policy att en uppsats, innan den publiceras i rapportserien, ska seminariebehandlas vid IFAU och minst ett annat akademiskt forum samt granskas av en extern och en intern disputerad forskare. Uppsatsen behöver dock inte ha genomgått sedvanlig granskning inför publicering i vetenskaplig tidskrift. Syftet med rapportserien är att ge den ekonomiska politiken och den ekonomisk-politiska diskussionen ett kunskapsunderlag.

En jobbgaranti för ungdomar? Om Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser

av

Caroline Hall[♦] & Linus Liljeberg[♦]

2010-12-20

Sammanfattning

Den här rapporten studerar om Arbetsförmedlingens insatser för arbetslösa ungdomar leder till att de snabbare hittar jobb jämfört med vad de skulle ha gjort om de tagit del av förmedlingens ordinarie utbud för äldre arbetslösa. I rapporten jämför vi arbetslösa 24-åringar, som kan ta del av förmedlingens ungdomsinsatser, med arbetslösa som är födda samma år men som hunnit fylla 25 år och därmed erbjuds övrig förmedlingsservice. Resultaten visar att ungdomsinsatserna förkortade tiden i arbetslöshet under 2008. Denna effekt inträder efter ungefär tre månaders öppen arbetslöshet, i direkt anslutning till att 24-åringarna hade möjlighet att delta i jobbgarantin för ungdomar. Vi finner inte motsvarande positiva effekt för 2009. Under 2009 verkar dock 24-åringar få jobb i något snabbare takt än 25-åringar innan tre månaders arbetslöshet, det vill säga innan de ska anvisas till jobbgarantin. Vi finner inte några långsiktiga effekter av att delta i ungdomsinsatserna vare sig för 2008 eller 2009. Ett år efter arbetslöshetens början var 24- och 25-åringar inskrivna på Arbetsförmedlingen i lika hög grad.

[♦] IFAU och Uppsala Center for Labor Studies (UCLS). Caroline.Hall@ifau.uu.se

[♦] IFAU. Linus.Liljeberg@ifau.uu.se

Vi tackar Laura Hartman, Per Johansson och Eva Mörk samt seminariedeltagare vid IFAU och the Ragnar Frisch Centre for Economic Research för värdefulla kommentarer. Vi riktar ett särskilt tack till Göran Selin på Arbetsförmedlingen för hjälp med data.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Arbetsmarknadspolitiken för ungdomar	4
2.1	Effekter av tidigare ungdomsinsatser	5
2.2	Nuvarande ungdomsinsatser.....	8
3	Hur mäter vi effekter av förmedlingsinsatser för ungdomar?.....	11
3.1	Vi jämför 24- och 25-åringar	12
3.2	Val av studiepopulation	13
3.3	Analysmetoder.....	14
4	Data och beskrivning.....	14
4.1	Data och definition av utfallsvariabler	14
4.2	Våra jämförelsegrupper är mycket lika	16
4.3	24-åringar börjar program tidigare och tar del av andra insatser än 25-åringar.....	20
5	Resultat	22
5.1	24-åringar får jobb i något snabbare takt än 25-åringar.....	23
5.2	24-åringar lämnar förmedlingen i snabbare takt än 25-åringar, men skillnaden består inte på längre sikt.....	28
5.3	Känslighetsanalyser	33
5.4	Effekter för arbetssökande med och utan a-kassa.....	34
6	Diskussion	37
	Referenser	40
	Appendix.....	43

1 Inledning

Ungdomsarbetslösheten är ofta högre än arbetslösheten bland övriga i arbetskraften. Mot bakgrund av att många unga har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden har Sverige, liksom många andra länder, särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser för ungdomar. Som en del i den borgliga regeringens arbetsmarknadspolitik införde man i december 2007 ett nytt program för unga arbetssökande: *jobbgarantin för ungdomar*.¹

Jobbgarantin ska erbjudas till alla ungdomar (16–24 år) som varit öppet arbetslösa och inskrivna vid Arbetsförmedlingen i tre månader. Programmet ersatte de tidigare ungdomsprogrammen *kommunalt ungdomsprogram* och *ungdomsgarantin*. Syftet med jobbgarantin är att snabbt erbjuda förmedlingsinsatser för att de unga ska öka sina chanser att få arbete eller börja reguljär utbildning (Arbetsförmedlingen, 2010a). Programmet börjar med intensifierat stöd och uppföljning av arbetssökandet. I ett senare skede kan praktik eller utbildning kombineras med jobsökande. Personer som tackar nej till att delta har inte rätt till ersättning.

Sedan mitten på 1980-talet har flera olika program riktats till ungdomar för att stärka deras ställning på arbetsmarknaden. Få program har dock visat sig vara effektiva när det gäller att förkorta tiden till arbete (se t.ex. Carling och Larsson, 2005 och Forslund och Nordström Skans, 2006). En förklaring kan vara att programmen har gett upphov till inlåsnings effekter. Det vill säga, de arbetslösa minskar sitt arbetssökande när de deltar i program och hittar därför jobb senare än vad de skulle ha gjort om de (enbart) ägnat sig åt arbetssökande. Regeringens skäl till att ersätta kommunalt ungdomsprogram och ungdomsgarantin med jobbgarantin var just att de tidigare programmen inte ansågs vara (tillräckligt) effektiva. (Prop. 2006/7:118, s. 21) Genom jobbgarantin ville man få till stånd en insats som i högre grad innehöll moment av handlett jobsökande och i lägre grad gav upphov till minskad sökaktivitet bland deltagarna (Prop. 2009/10:100, s. 53).

Syftet med den här studien är att utvärdera om Arbetsförmedlingens nuvarande insatser för arbetslösa ungdomar (24 år eller yngre) leder till att de snabbare hittar jobb jämfört med vad de skulle ha gjort om de tagit del av förmedlingens ordinarie utbud för äldre arbetslösa (25 år eller äldre). Beroende på om man har fyllt 25 år eller inte så har man som arbetslös tillgång till olika utbud av insatser via Arbetsförmedlingen. Jobbgarantin är en viktig skillnad, men det

---

¹ I rapporten använder vi ”jobbgarantin” och ”programmet” som synonymer till jobbgarantin för ungdomar.

finns också andra skillnader. Av olika anledningar som diskuteras utförligt i metodavsnittet (*avsnitt 3*) kan vi inte skatta den direkta programeffekten av att delta i jobbgarantin. Vi skattar istället den *sammantagna effekten* av de olika förmedlingsinsatser som erbjuds ungdomar under 25 år relativt de insatser som erbjuds äldre arbetsökande.² Jobbgarantin utgör dock en väsentlig del av skillnaden i förmedlingsinsatser som yngre och äldre arbetslösa kan ta del av.

I rapporten jämför vi arbetslösa 24-åringar, som kan ta del av förmedlingens ungdomsinsatser, med arbetslösa som är födda samma år men som hunnit fylla 25 år och därmed erbjuds övrig förmedlingsservice. Våra resultat visar att den förmedlingsservice som riktas till 24-åringar är förknippad med en snabbare övergång till arbete relativt servicen till 25-åringar. För personer som blev arbetslösa under 2008 finner vi statistiskt signifikanta förmedlingseffekter efter tre månaders arbetslöshet, vilket antyder att effekten drivs av att 24-åringar erbjuds delta i jobbgarantin. För 2009 verkar emellertid ett deltagande i jobbgarantin inte ha haft någon effekt på övergången till arbete. Däremot verkar 24-åringar få arbete i snabbare takt *innan* de påbörjar programmet detta år. För inget av åren finner vi några långsiktiga effekter på sannolikheten att vara in-skriven på Arbetsförmedlingen.

Den grupp arbetslösa vi studerar i rapporten är äldre och har en förhållandevis stark ställning på arbetsmarknaden jämfört med den genomsnittlige deltagaren i ungdomsinsatserna. Resultaten är därmed inte nödvändigtvis representativa för yngre åldersgrupper och för arbetsökande med svag anknytning till arbetsmarknaden.

Rapportens upplägg är som följer: I *avsnitt 2* redogör vi för vad forskning har visat om effekterna av tidigare ungdomsinsatser. Vi beskriver också nuvarande arbetsmarknadspolitiska insatser för ungdomar, med fokus på jobbgarantin. I *avsnitt 3* redovisar vi hur vi mäter effekten av ungdomsinsatserna. Vårt datamaterial beskriver vi i *avsnitt 4*. Resultaten redovisar vi i *avsnitt 5* och rapporten avslutas med en diskussion av resultaten i *avsnitt 6*.

2 Arbetsmarknadspolitiken för ungdomar

Den svenska ungdomsarbetslösheten (15–24 år) är hög både internationellt sett och i jämförelse med äldre åldersgrupper; se exempelvis jämförelser i Nordström Skans (2009) och OECD (2008). Den relativa ungdomsarbetslösheten, det vill säga arbetslösheten för ungdomar relativt arbetslösheten för äldre grup-

---

² Samma utvärderingsprincip har tidigare använts av Forslund och Nordström Skans (2006).

per, har också ökat i Sverige under den senaste tioårsperioden; se Nordström Skans (2009).

Ungdomars arbetslöshet karaktäriseras av många men korta arbetslöshetsperioder (Nordström Skans, 2009). De korta perioderna indikerar att ungdomsarbetslöshet skulle kunna vara ett mindre socialt problem än vad de höga arbetslöshetssiffrorna antyder. Det är dock viktigt att påpeka att även om de flesta ungdomar som blir arbetslösa inte kvarstår i arbetslöshet särskilt länge så finns det vissa personer som gör det. OECD (2008) visar till exempel att ungdomar i Sverige som inte slutfört gymnasiet och ungdomar med invandrarbakgrund löper särskilt stor risk att bli långtidsarbetslösa. Det finns också forskning som indikerar att arbetslöshet (även relativt korta perioder) i samband med det första inträdet på arbetsmarknaden kan ha negativa konsekvenser för en persons arbetsmarknadssituation flera år därefter (Nordström Skans, 2004).

Mot bakgrund av att många ungdomar har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden och de befarade långsiktiga konsekvenserna av arbetslöshet i unga år, har Sverige, liksom många andra länder, särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser för ungdomar. Nedan redogör vi för vad utvärderingar visat om effekterna av tidigare svenska ungdomsinsatser (*avsnitt 2.1.1*) Vi redovisar också några resultat från studier av ungdoms- och förmedlingsinsatser i andra länder (*avsnitt 2.1.2*). Därefter beskriver vi Arbetsförmedlingens nuvarande insatser för unga arbetslösa (*avsnitt 2.2*).

2.1 Effekter av tidigare ungdomsinsatser

Som vi nämnde inledningsvis har utvärderingar riktat kritik mot de tidigare svenska ungdomsprogrammen. De positiva effekter som man har funnit på övergången till arbete verkar främst ha uppstått före programstart och kan därmed snarare tolkas som ”skrämsleffekter” av ett förväntat programinträde än som positiva behandlingseffekter av att delta i programmen. I internationella jämförelser har ungdomar pekats ut som en svårare grupp att hjälpa med arbetsmarknadspolitiska insatser än vuxna arbetslösa. Men det finns också exempel på framgångsrika ungdomsinsatser, exempelvis från Storbritannien (se nedan).

2.1.1 Studier av tidigare svenska ungdomsinsatser

De tidigare ungdomsprogrammen *ungdomsgarantin*³ (för 20–24-åringar) och de *kommunala ungdomsprogrammen* (för 18–19-åringar) infördes under senare

---

³ Programmet hette inledningsvis *utvecklingsgarantin*.

hälften av 1990-talet och var insatser som anordnades av kommunerna.⁴ I båda fallen kunde kommunerna välja att teckna avtal om att överta ansvaret för arbetsmarknadspolitiken för den aktuella gruppen. För den äldre ungdomsgruppen trädde ett sådant ansvar in 90 dagar efter att den unge anmält sig som arbetslös på Arbetsförmedlingen. Kommunen skulle därefter kunna erbjuda verksamhet inom tio dagar. Syftet med ungdomsprogrammen var att genom aktiverande och utvecklande insatser på heltid förbättra ungdomarnas möjligheter till arbete eller utbildning. Insatserna bestod huvudsakligen av utbildning och praktik.

De utvärderingar som gjorts av den tidigare arbetsmarknadspolitiken för ungdomar har funnit som bäst kortvariga effekter på övergången till arbete. Carling och Larsson (2005) studerar vilken effekt införandet av ungdomsgarantin hade på ungdomarnas sannolikhet att få jobb. De fokuserar på år 1998, garantins första år. Resultatet visar att utfallet varken förbättrades eller försämrades för de ungdomar som omfattades av garantin. Denna ”nolleffekt” är summan av en positiv ”pre-programeffekt”, det vill säga en effekt som inträffar före programstart, och en negativ effekt av att faktiskt delta i programmet. De ungdomar som omfattades av garantin verkade alltså intensifiera sitt arbetssökande innan garantin inträdde, vilket antyder att programmet upplevdes mer som ett hot än som en möjlighet. Väl inskriven i ungdomsgarantin verkar arbetssökandet avta vilket ger upphov till en inläsningseffekt.

Forslund och Nordström Skans (2006) studerar tidsperioden 1999–2003 och undersöker i vilken utsträckning arbetslösa under 25 år hjälps av att få tillgång till en annan arbetsmarknadspolitik än den som riktas till äldre arbetslösa. De studerar alltså den *sammantagna effekten* av arbetsmarknadspolitiken för ungdomar, relativt den för äldre. Ungdomar påbörjade i genomsnitt program tidigare under arbetslösheten och de deltog (delvis) i andra typer av program. Troligtvis fanns det också skillnader i vilka förmedlingsinsatser de olika grupperna fick del av.

Författarna finner att arbetsmarknadspolitiken för 20–24-åringar var mer effektiv när det gällde att förkorta tiden i arbetslöshet än politiken för äldre. Reglerna för 20–24-åringar verkar också ha varit mer framgångsrika än reglerna för den ännu yngre gruppen, 18–19-åringar. De positiva effekterna på övergången till arbete uppstår dock huvudsakligen innan programstart. Ett annat resultat i studien är att de ungdomsprogram som tillhandahölls av kommunerna var

---

⁴ Arbetsmarknadsinsatser speciellt riktade till ungdomar har funnits i Sverige sedan 1984. Se Forslund och Vikström (2010) för en genomgång av de tidiga insatserna.

mindre effektiva när det gällde att få ungdomar i arbete än programmen *arbetsmarknadsutbildning* och *arbetspraktik* som tillhandahölls av Arbetsförmedlingen. En möjlig tolkning av resultaten är att de positiva totaleffekterna av politiken för 20–24-åringar antingen är ett resultat av intensivare förmedlingsinsatser innan programstart, alternativt av ”skrämseleffekter” av ett förväntat programinträde. Att arbetsmarknadspolitiken verkar ha fungerat sämre för 18–19 åringar skulle kunna bero på att dessa påbörjade program för tidigt (redan innan 100 dagars arbetslöshet) (Forslund och Vikström, 2010).

2.1.2 Vad kan vi lära oss av studier från andra länder?

Även i den internationella litteraturen har ungdomar pekats ut som en svår grupp att hjälpa med arbetsmarknadspolitiska insatser. Två nyligen utgivna meta-analyser av arbetsmarknadspolitiska insatser i en mängd olika länder finner till exempel att program riktade till arbetslösa ungdomar är mindre sannolika att ha positiva behandlingseffekter än program riktade till vuxna, se Card m.fl. (2009) och Kluge (2006).

Jobbgarantin för ungdomar påminner dock en hel del om det brittiska programmet *the New Deal for Young People* för vilket man funnit positiva effekter på övergången till arbete, se Blundell m.fl. (2004) och de Giorgi (2005). The New Deal börjar, liksom jobbgarantin, med en period av intensifierade förmedlingsinsatser. Efter (normalt) fyra månader i programmet får ungdomarna delta i antingen utbildning eller subventionerad sysselsättning. Den största skillnaden mellan jobbgarantin och det brittiska programmet verkar vara att det senare sätts in först efter sex månaders arbetslöshet. Blundell m.fl. finner att sannolikheten att få arbete under de första fyra månaderna i the New Deal ökade med 20 procent för unga män.⁵ De härleder en del av denna effekt till förmedlingsinsatserna och en del till lönesubventionerna. Deras resultat tyder dock på att effekterna kan vara mindre på längre sikt. De Giorgi följer arbetslöshetsperioderna under 18 månader och finner att programmet medförde en 6–7 procents ökning i chanserna att få arbete för männen.

Att intensifierade förmedlingsinsatser, vilka vanligen innebär både vägledning och kontroll av jobsökandet, kan påskynda övergången till arbete är en slutsats som fått stöd både i svenska studier (Hägglund, 2009, och Liljeberg och Lundin, 2010⁶) och i den internationella litteraturen (t.ex. Card m.fl., 2009,

---

⁵ För kvinnor är effekten mer osäker. Betydligt färre kvinnor än män deltog i programmet vilket gör att effekten inte kan skattas med samma precision.

⁶ Den senare studerar förmedlingsinsatser riktade till långtidsarbetslösa.

och Kluve, 2006). Från de forskningsresultat som finns i dagsläget är det dock svårt att säga vilken typ och kombination av förmedlingsinsatser som är mest effektiv, liksom när i arbetslöshetsperioden insatserna bör sättas in och hur omfattande de bör vara, se diskussion i Forslund och Vikström (2010). Det är också möjligt att intensifierade förmedlingsinsatser är en mer effektiv åtgärd under en högkonjunktur då det finns många jobb att söka än under en lågkonjunktur.

2.2 Nuvarande ungdomsinsatser

Jobbgarantin för ungdomar infördes i december 2007 som en del i den borgliga regeringens arbetsmarknadspolitik. Programmet skulle ha jobsökande i fokus och därigenom motverka den typ av inlåsnings effekter som verkar ha förekommit i tidigare ungdomsprogram (prop. 2009/10, s. 53). Under 2008 deltog i genomsnitt ca 11 000 ungdomar i jobbgarantin varje månad. Under första halvåret 2009 hade antalet deltagare varje månad ökat till nästan 30 000. (Prop. 2009/10:1, utgiftsområde 14, s. 31) Nedan redogör vi för huvuddragen i programmets innehåll. Därefter sammanfattar vi hur förmedlingsinsatserna för ungdomar skiljer sig från de förmedlingsinsatser som riktas till äldre arbetslösa.

2.2.1 Jobbgarantin för ungdomar⁷

Alla ungdomar (16–24 år) som har varit öppet arbetslösa och inskrivna vid Arbetsförmedlingen i tre (sammanhängande) månader ska anvisas till jobbgarantin. Programmet inleds med en fördjupad kartläggning och, om det finns behov, yrkes- och studievägledning. Därefter ska fokus vara på jobsökaraktiviteter och coachning. Efter i normalfallet tre månader bör jobsökaraktiviteterna kombineras med praktik eller en kortare yrkesinriktad eller teoretisk utbildning.⁸ Under tiden individen deltar i praktik eller utbildning ska det finnas möjlighet till minst fyra timmars jobsökande per vecka. Jobsökandet ska redovisas och följas upp. Målet är att den arbetssökande så snabbt som möjligt ska finna arbete, alternativt påbörja en reguljär utbildning. Innehållet i programmet sammanfattas i *Figur 1*.⁹

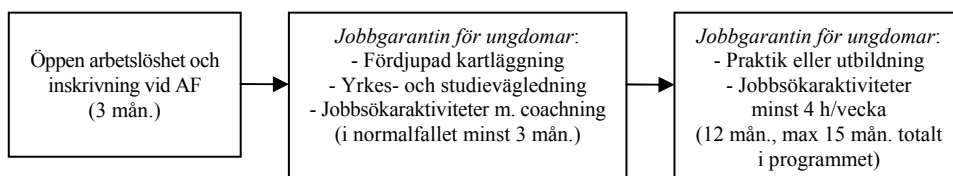
---

⁷ Programmet regleras av Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar.

⁸ Det är också möjligt att få stöd till start av näringsverksamhet och arbetslivsinriktad rehabilitering.

⁹ Se Martinson och Sibbmark (2010) för en mer utförlig beskrivning av programmet.

Figur 1: Jobbgarantin för ungdomar

Trots programmets indelning i faser är tanken att innehållet ska vara flexibelt och individanpassat (Arbetsförmedlingen, 2007). Detta innebär exempelvis att det är möjligt att få praktik även under programmets första tre månader om det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat.¹⁰ Den första tidsgränsen ska emellertid tillämpas strikt – ingen ska anvisas till jobbgarantin innan han eller hon har varit öppet arbetslös i tre månader; efter tre månader ska samtliga ungdomar anvisas.

Tanken är att aktiviteterna i programmet ska täcka den unges arbetsutbud, vilket i de allra flesta fall är heltid. Baserat på en enkätundersökning bland deltagarna under hösten 2009 visar Martinson och Sibbmark (2010) dock att detta sällan uppfylls i praktiken. Drygt 60 procent av deltagarna uppgav att de sökte jobb och hade aktiviteter högst 10 timmar i veckan.

Ungdomarna kan delta i jobbgarantin antingen hos Arbetsförmedlingen eller hos en kompletterande aktör (privat arbetsförmedling). Arbetsförmedlingen ska – helst tillsammans med den arbetssökande – avgöra vilken aktör som bäst kan tillgodose individens behov (Arbetsförmedlingen, 2010b). De första två åren bedrevs dock jobbgarantin främst i Arbetsförmedlingens egen regi. Under 2009 deltog knappt en femtedel av deltagarna hos en kompletterande aktör (Arbetsförmedlingen 2010c, s. 42). Denna andel har ökat över tiden i takt med att Arbetsförmedlingen skrivit avtal med fler aktörer.¹¹

Programdeltagarna får ersättning i form av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Aktivitetsstöd ges till personer som är berättigade till arbetslöshetsersättning. Beloppet baseras på deras tidigare inkomst (320–680 kr per dag, fem dagar i veckan, år 2010) och trappas ner under arbetslöshetsperiodens gång (under dag 1–100 ges 80 procent av tidigare dagsförtjänst, dag 101–200 ges 70

¹⁰ Under sommaren 2009 klargjorde Arbetsförmedlingen att lågkonjunkturen och den höga ungdomsarbetslösheten gjort att det var befogat att bevilja praktik även före tre månaders arbetslöshet (Arbetsförmedlingen, 2009).

¹¹ Enligt regeringen (Prop. 2009/10:1, utgiftsområde 14, s. 31) var andelen deltagare hos kompletterande aktörer 10 procent under andra halvåret 2008 och 11 procent under första halvåret 2009.

procent, och från dag 201 ges 65 procent).¹² Deltagare som fyller 25 år under tiden de deltar i programmet får aktivitetsstöd från 25-årsdagen även om de inte är berättigade till arbetslöshetsersättning (beloppet är då 223 kr per dag). Utvecklingsersättningen är betydligt lägre och ges till personer som inte har fyllt 25 år och som inte är berättigade till arbetslöshetsersättning.¹³ (Försäkringskassan, 2010) Personer som tackar nej till att delta i jobbgarantin har inte rätt till ersättning.

Jobbgarantin skiljer sig alltså från de tidigare ungdomsprogrammen på flera sätt: För det första har programmet tydligare fokus på jobbsökande, framförallt i inledningsskedet. Innehållet ter sig också mer strukturerat. För det andra är det Arbetsförmedlingen och inte kommunerna som är huvudman. Förmedlingsinsatser hos privata arbetsförmedlingar är också ett inslag som inte förekommit tidigare. En tredje skillnad som gäller personer som är berättigade till arbetslöshetsersättning, är att det sker en snabbare nedtrappning av ersättningen i programmet (detta återkommer vi till i nästa avsnitt).

2.2.2 På vilka sätt skiljer sig förmedlingsinsatserna för unga och äldre?

Som vi såg ovan är jobbgarantin ett slags paraplyprogram i vilket ungdomar utöver jobbsökaraktiviteter och coachning även kan ta del av andra arbetsmarknadspolitiska insatser, som praktik och utbildning. Liknande insatser finns också för äldre arbetslösa. Så på vilka sätt skiljer sig egentligen förmedlingsinsatserna för unga (16–24 år) och äldre (25+ år) arbetssökande?

Två huvuddrag visar sig då man jämför de förmedlingsinsatser unga och äldre arbetslösa tar del av. I och med att alla ungdomar ska anvisas till jobbgarantin efter 90 dagars arbetslöshet påbörjar unga arbetssökande i genomsnitt program tidigare under sin arbetslöshetsperiod jämfört med de äldre. Vilken typ av insatser de två grupperna deltar i liksom längden på insatserna skiljer sig också åt. I *avsnitt 4.3* beskriver vi i mer detalj hur förmedlingsinsatserna skiljer sig åt i dessa avseenden för de personer som ingår i vår undersökning.

En ytterligare skillnad som kan påverka längden på arbetslöshetsperioderna är att ersättningsnivån i vissa fall är annorlunda. För personer som är berättigade till arbetslöshetsersättning trappas ersättningen ner snabbare i jobbgarantin än vad den gör för äldre arbetslösa. Som beskrevs i förgående avsnitt sjunker ersättningen i garantin från 80 till 70 procent av tidigare lön efter 100 arbets-

---

¹² För personer som är föräldrar trappas ersättningen ner i långsammare takt.

¹³ Under 2010 uppgår utvecklingsersättningen till 135 kr per dag (fem dagar i veckan) för personer som har slutbetyg från gymnasiet. De som saknar slutbetyg får 48 kr per dag t.o.m. den 30 juni det år de fyller 20. Personer under 18 år får ingen ersättning.

löshetsdagar, och till 65 procent efter 200 dagar. Då tidpunkten för ersättnings nedtrappning bestäms av antal dagar i arbetslöshet (och ej av antal dagar i program) kommer den första sänkningen av ersättningen i stor utsträckning sammanfalla med tidpunkten då individen påbörjar programmet. Övriga arbetslösa som får arbetslöshetsersättning får behålla 80 procent av sin tidigare inkomst i 200 arbetslöshetsdagar och får därefter 70 procent i ytterligare 100 dagar (Arbetsförmedlingen, 2010d).¹⁴

Det är också möjligt att Arbetsförmedlingen behandlar ungdomar annorlunda än äldre arbetslösa även innan de skrivs in i jobbgarantin, exempelvis vad gäller hur mycket och vilken typ av hjälp de får med att söka arbete. En del arbetsförmedlingskontor har till exempel särskilda förmedlare som arbetar med ungdomar (se Lundin, 2004).¹⁵

3 Hur mäter vi effekter av förmedlingsinsatser för ungdomar?

I detta avsnitt redovisar vi hur vi mäter effekten av Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser. Vi utvärderar effekten av de förmedlingsinsatser som riktas till ungdomar som är 24 år, relativt de insatser som erbjuds arbetssökande som fyllt 25 år. Det vill säga den *sammantagna effekten* av att arbetslösa som är 24 år påbörjar program tidigare under arbetslöshetsperioden, erbjuds andra typer av insatser och (i vissa fall) får en snabbare nedtrappning av ersättningen.

Vi utvärderar alltså inte enskilt effekten av att delta i jobbgarantin. Anledningen till att vi inte kan separera programeffekten från förmedlingens övriga insatser för unga arbetslösa är att programmet infördes vid samma tidpunkt i hela landet. Detta gör att vi inte har någon kontrollgrupp som har samma ålder men som inte fick ta del av garantin, som vi kan jämföra deltagarnas utfall med. Istället utnyttjar vi att Arbetsförmedlingen har olika regler att förhålla sig till då de erbjuder service till 24- respektive 25-åringar. Jobbgarantin utgör dock en väsentlig del av skillnaden i förmedlingsinsatser. Vi gör vår utvärde-

---

¹⁴ För föräldrar är reglerna mer generösa.

¹⁵ Från den 1 juli 2007 har dessutom arbetsgivaravgifterna sänkts vid anställning av personer som vid årets ingång inte har fyllt 25 år. Från den 1 januari 2009 gäller en sänkning för alla som vid årets ingång inte har fyllt 26 år. Vi kommer inte att beröra de sänkta arbetsgivaravgifterna i denna rapport. Då avgifterna har sänkts för personer som *vid årets ingång* inte har uppnått en viss ålder, och vi hela tiden kommer att jämföra personer som är födda samma kalenderår, kommer våra resultat inte bero på skillnader i arbetsgivaravgifter.

ring genom att jämföra utfall för arbetssökande som är lika i alla övriga (mätbara) avseenden, förutom att de fortfarande är 24 respektive har fyllt 25 år vid tidpunkten då de varit arbetslösa tre månader (90 dagar). Nedan redogör vi för de antaganden som ligger till grund för analysen.

3.1 Vi jämför 24- och 25-åringar

För att kunna mäta vad som är en specifik effekt av Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser, huvudsakligen mätt som den tid det tar att få jobb, måste vi kunna särskilja denna effekt från andra eventuella effekter. Det innebär att vi måste ställa frågan i vilken utsträckning deltagarna skulle ha fått jobb om de inte hade erbjudits förmedlingens utökade service för unga. Med största sannolikhet är det inte rimligt att tro att alla ungdomar skulle ha varit fortsatt arbetslösa om (exempelvis) jobbgarantin inte hade existerat. Förmodligen hade en del – fler eller färre än vad som faktiskt blev fallet – fått arbete ändå. Optimalt hade man studerat utfallet för dem som deltagit i programmet, dragit tillbaka tiden och sedan jämfört med utfallet för samma individer om de inte hade fått delta. Effekten av programmet hade då utgjorts av skillnaden i utfall. Detta är naturligtvis per definition omöjligt. Vi behöver därför hitta en jämförelsegrupp som i genomsnitt är så lik vår deltagargrupp att det är troligt att utfallet för jämförelsegruppen motsvarar vad som skulle ha blivit utfallet för deltagargruppen om jobbgarantin (och övriga ungdomsinsatser) inte hade funnits. Därefter kan vi jämföra utfallet för deltagargruppen och jämförelsegruppen.¹⁶

För att lösa detta utvärderingsproblem utnyttjar vi att förmedlingsinsatserna skiljer sig åt för arbetslösa ungdomar (16–24 år) och äldre arbetslösa (25+ år). Detta innebär att personer som blir arbetslösa någon gång under sitt 25:e levnadsår kommer att behandlas enligt olika regler beroende på när på året de är födda och när på året de blir arbetslösa. Detta medför att vi kommer att skatta den *sammantagna effekten* av Arbetsförmedlingens service till ungdomar, relativt servicen till äldre arbetssökande.

Vi studerar endast arbetssökande som är 24 och 25 år gamla, trots att förmedlingens ungdomsinsatser erbjuds till en betydligt större grupp. Skälet är att vi vill att de två grupperna vi jämför ska vara så lika att vi inte hittar några mätbara skillnader mellan dem. Det innebär i praktiken att vi är hänvisade till att studera just 24- och 25-åringar. Vi jämför på detta sätt förvisso yngre och äldre arbetssökande, men begränsar urvalet till arbetssökande där åldersskillna-

---

¹⁶ Mer läsning om effektutvärdering finner du t.ex. i Hemström och Martinson (2002).

den är så liten att den (förhoppningsvis) saknar betydelse för individernas förutsättningar att finna arbete.

3.2 Val av studiepopulation

Vår utvärderingsstrategi är att utnyttja att endast arbetssökande som inte har hunnit fylla 25 år när de har varit öppet arbetslösa i 90 dagar¹⁷ får delta i jobbgarantin. Arbetssökande som är 24 år vid årets början, men som har hunnit fylla 25 efter 90 dagars arbetslöshet får alltså inte delta i programmet (men har givetvis tillgång till all annan förmedlingsservice som inte är åldersspecifik).¹⁸ För att minimera ålderskillnaden studerar vi endast arbetslösa som är födda samma kalenderår, men som hamnar på olika sidor om 90-dagarsregeln beroende på när på året de är födda och när på året de blir arbetslösa. På så sätt får vi grupper som har haft lika lång tid på sig att skaffa utbildning och arbetslivserfarenhet efter grundskolan.

När vi väljer att studera arbetslösa som är födda samma år uppstår dock ett särskilt säsongsmönster, såtillvida att de flesta i början av året är 24 år efter 90 dagars arbetslöshet, medan de flesta mot slutet av året har hunnit fylla 25 (se *Figur A1* i appendix). Detta säsongsmönster kan skapa problem då arbetskraftsefterfrågan är säsongsberoende. För att få en så korrekt skattning av förmedlingseffekterna som möjligt är det optimalt att jämföra personer som blir arbetslösa vid samma tidpunkt, och som därmed möter samma arbetsmarknad. För att få tillräckligt många individer i respektive åldersgrupp varje månad inkluderar vi därför endast personer som blir arbetslösa under december–juli, vilket innebär att arbetslöshetsdag 90 kommer att inträffa under mars–oktober. Vi inkluderar alltså inte de månader då det finns väldigt få 24- eller 25-åringar. Vi viktar sedan antalet personer i jämförelsegruppen efter antalet personer som är 24 år.¹⁹ På så sätt får vi lika många personer i respektive åldersgrupp varje kalendermånad, och undviker därigenom att de skattade effekterna drivs av arbetsmarknadssäsong.

Slutligen väljer vi att endast studera arbetssökande som inte varit inskrivna vid Arbetsförmedlingen under minst ett år innan de blev öppet arbetslösa. An-

---

¹⁷ Registrerade som öppet arbetslösa (sökandekategori 11) vid Arbetsförmedlingen.

¹⁸ Samma utvärderingsstrategi har tidigare använts av Forslund och Nordström Skans (2006).

¹⁹ Under de kalendermånader då vi har fler 25- än 24-åringar (juli–oktober) drar vi ett slumpmässigt urval av 25-åringarna så att antalet arbetssökande blir lika i de båda grupperna. Har vi färre 25-åringar en viss kalendermånad (så är fallet under mars–juni) tar vi med samtliga 25-åringar, samt kompletterar med ett slumpmässigt urval från samma grupp av 24-åringar. Det betyder i praktiken att några individer används som jämförelsepersoner till fler än en 24-åring.

ledningen är att vi renodlat vill skatta effekter av de förmedlingsinsatser som ägde rum under och efter 2008. *Figur A2* i appendix visar antalet individer (viktat efter antalet 24-åringar) som vi studerar med detta beslutsförfarande.

3.3 Analysmetoder

Vi använder två huvudsakliga utfallsmått för att skatta effekten av Arbetsförmedlingens insatser för ungdomar relativt insatserna för äldre arbetssökande. För det första studerar vi hur lång tid det tar för dem som blivit öppet arbetslösa att hitta ett arbete. För det andra studerar vi sannolikheten att en person är registrerad vid förmedlingen vid olika tidpunkter efter det datum då han eller hon först registrerade sig som arbetslös. För ungdomar som kan tänkas uppleva många korta perioder av både arbete och arbetslöshet tror vi att denna kombination av utfall ger en bättre bild av förmedlingsinsatsernas effekter, jämfört med att endast fokusera på tiden till det första arbetet.²⁰

För att skatta effekten av ungdomsinsatserna på övergången från arbetslöshet till arbete använder vi överlevnadsanalys. Effekten på sannolikheten att vara registrerad vid förmedlingen vid olika tidpunkter efter inskrivningstidpunkten skattas med en linjär sannolikhetsmodell. I appendix redogör vi i detalj för de statistiska metoder vi använder för att studera respektive utfall.

4 Data och beskrivning

I detta avsnitt beskriver vi vårt datamaterial och hur vi definierar våra utfallsmått. Därefter presenterar vi deskriptiv statistik. Vi visar först statistik över genomsnittliga egenskaper och arbetslöshetshistoria för våra grupper av 24- och 25-åringar. Som vi kommer att se är de två grupperna mycket lika varandra vad gäller de genomsnittliga egenskaper vi kan observera. Därefter visar vi hur förmedlingsinsatserna skiljer sig åt mellan grupperna. De arbetslösa 24-åringarna börjar i genomsnitt program efter en kortare tid av öppen arbetslöshet än 25-åringarna, men även vilken typ av program grupperna deltar i skiljer sig åt.

4.1 Data och definition av utfallsvariabler

Vi använder data från Arbetsförmedlingens databas *Datalagret*. Denna databas täcker alla personer som sökt arbete via Arbetsförmedlingen sedan 1991. Våra

---

²⁰ Samma typ av utfallsmått används av Forslund och Nordström Skans (2006).

data sträcker sig fram till juni 2010. För att få en någorlunda lång uppföljningshorisont studerar vi personer som blivit öppet arbetslösa senast den 31 juli 2009. Då kan vi följa de arbetssökande åtminstone 10 månader (de allra flesta dock betydligt längre än så). Från detta register har vi hämtat information om de arbetssökandes arbetslöshetsperioder, såsom tid i öppen arbetslöshet, om och när de fått arbete eller påbörjat reguljär utbildning samt tidigare perioder av arbetslöshet och deltagande i arbetsmarknadspolitiska program. Registret innehåller även en hel del bakgrundsinformation om de arbetssökande såsom ålder, kön, utbildningsnivå, födelseland, medborgarskap, förekomst av arbetshandikapp samt om personen fått arbetslöshetsersättning. Vi använder också data från SCB för att få information om tidigare inkomster, sysselsättningsstatus, socialbidrag samt familjeförhållande i form av civilstånd och antal hemmavarande barn.

Vi utgår från följande antaganden när vi definierar våra utfallsmått: En arbetslös antas ha fått arbete om han eller hon har avregistrerats från förmedlingens register på grund av anställning (tillvidare eller tidsbegränsad)²¹ eller har varit registrerad som tillfälligt anställd, timanställd eller deltidsanställd under minst en (sammanhängande) månad.²²

I Arbetsförmedlingens instruktioner till sina handläggare påtalar man att handläggaren ska vara observant på om deltagare i jobbgarantin kvalificerar för *nystartsjobb* (Arbetsförmedlingen, 2010e). Nystartsjobb är en typ av subventionerad anställning för personer som har varit frånvarande från arbetslivet under minst ett år.²³ Under 2008 kunde dock arbetslösa som inte fyllt 25 år, det vill säga samma målgrupp som för jobbgarantin, få nystartsjobb redan efter sex månaders arbetslöshet. Sedan den 1 mars 2009 finns denna möjlighet för alla som inte fyllt 26 år vid årets ingång (det vill säga både för 24- och 25-åringar). Det är därmed viktigt att undersöka om våra resultat för 2008 påverkas av om vi betraktar nystartsjobb som reguljärt arbete eller inte. Vi gör därför analyser då vi även definierar nystartsjobb som reguljärt arbete.

Vi testar också ett utfallsmått där vi försöker korrigera för brister i Arbetsförmedlingens data. Ett potentiellt problem med de data vi använder är att många arbetssökande upphör att vara registrerade vid förmedlingen utan att meddela orsaken till varför de inte längre har behov av ytterligare service. Dessa får koden ”kontakten upphört”. En (av flera tänkbara) orsak till detta är att

---

²¹ Avaktualiseringsorsak 1-3 i Arbetsförmedlingens register.

²² I överlevnadsanalyserna censurerar vi övriga avregistreringsorsaker (om inget annat anges).

²³ Nystartsjobben regleras av Förordning (2006:1481) om stöd för nystartsjobb.

dessa personer har hittat arbete. Nilson (2010) visar att ungefär en femtedel av de arbetsökande avregistreras av okänd orsak. Andelen varierar dock över tiden. Hon visar vidare att 39 procent av dessa personer lämnat förmedlingen för att de fått jobb.²⁴ Om 24- och 25-åringar i lika hög grad avregistreras av okänd orsak bör detta inte innebära något problem för vår studie då sannolikheten att få arbete i så fall kommer att underskattas i lika omfattning för båda grupperna. I våra urvalsgrupper för 2008 var andelen 24-åringar som avregistrerades med koden ”kontakten upphört” 15 procent medan motsvarande siffra för 25-åringar var 16 procent. Skillnaden mellan grupperna var något större för 2009; 13 respektive 11 procent.²⁵

Även om de små skillnaderna mellan grupperna antyder att avregistrering på grund av att kontakten upphört inte bör vara ett stort problem i vår studie kompletterar vi definitionen av arbete på ytterligare ett sätt. Vi gör detta för att undvika problem med potentiellt olika avregistrering av programdeltagare och öppet arbetslösa. Vi testar en variant där vi slumpmässigt ”omregistrerar” 50 procent av dem som avregistrerats av okänd orsak så att de istället får koden ”jobb”. Potentiellt kvarstår ändå ett problem med dessa avregistreringar. Vi känner inte till tidpunkten då den arbetslöse (i förekommande fall) fick arbetet. Det gör att vi i dessa fall får en överskattning av tiden i arbetslöshet, som vi inte kan ta hänsyn till. Det är viktigt att ha detta potentiella problem i åtanke då vi använder Arbetsförmedlingens data som huvudsaklig informationskälla.

4.2 Våra jämförelsegrupper är mycket lika

Av naturliga skäl behöver vi veta vad det är för grupp arbetslösa vi studerar. Det är viktigt av flera anledningar. Vi vill kunna dra slutsatser om hur representativa personerna är i förhållande till populationen av deltagare i jobbgaranti och arbetslösa i samma ålder. Det är givetvis också mycket bra om jämförelsegruppen med 25-åringar är mycket lik den grupp av arbetslösa 24-åringar som vi studerar, eftersom detta gör det troligt att de korrelationer vi finner faktiskt är effekter av förmedlingens ungdomsinsatser. I *Tabell 1* visar vi genomsnittliga egenskaper för våra urvalsgrupper av 24- och 25-åringar för 2008 och

---

²⁴ Resultatet hämtades via en urvalsundersökning från 2005 och 2006 riktad till arbetsökande som lämnat Arbetsförmedlingen av okänd orsak.

²⁵ Att nivån för båda grupperna var lägre 2009 beror på att fler kvarstod som inskrivna vid den tidpunkt till vilken våra data sträcker sig.

2009²⁶, samt relaterar dessa till genomsnittet bland deltagare i jobbgarantin och bland inskrivna som är födda samma år (1983 respektive 1984).²⁷

De grupper av 24- och 25-åringar som vi använder i analysen är i hög grad lika varandra vad gäller de egenskaper vi kan observera. Per definition skiljer sig genomsnittlig ålder åt mellan grupperna. I övrigt tycks grupperna vara lika. Endast i några fall är skillnaderna statistiskt säkerställda. Dessa skillnader är dock så små att de i praktiken inte påverkar vår uppfattning om jämförelsens relevans. Vi gör alltså bedömningen att vi kan använda utfall för 25-åringar som en referens för hur det skulle ha gått för 24-åringarna om de inte fått ta del av förmedlingens ungdomsinsatser.

Frågan om hur representativ vår urvalspopulation är i förhållande till populationen av deltagare i jobbgarantin, samt arbetslösa i samma ålder, kvarstår dock. Bland inskrivna som är födda samma år som vår urvalspopulation finns betydligt fler med längre arbetslöshetshistoria. Detta är en konsekvens av att vi endast studerar personer som inte varit inskrivna under minst ett år innan de blev öppet arbetslösa. Att vi gör detta val beror på att vi vill undvika att fånga effekter av att personerna under tidigare arbetslöshetsperioder – men i nära anslutning till den period vi studerar – deltagit i andra program eller fått annan hjälp från förmedlingen. En konsekvens av detta val är alltså att vår undersökningspopulation har en betydligt starkare ställning på arbetsmarknaden relativt samtliga arbetslösa i samma ålder. Av samma anledning får vi färre män (män har oftare långa inskrivningstider), färre med arbetshandikapp, arbetssökande med något högre tidigare inkomster samt fler som varit sysselsatta tidigare år.

En given skillnad mellan samtliga deltagare i jobbgarantin och vår undersökningspopulation är att genomsnittsåldern är betydligt lägre bland samtliga programdeltagare, eftersom programmet riktas mot arbetslösa 16–24 år. Det gör givetvis att vi studerar en grupp ungdomar som har högre utbildningsnivå och som har haft längre tid på sig att etablera sig på arbetsmarknaden relativt samtliga deltagare i jobbgarantin.

---

²⁶ I denna tabell, liksom i resterande tabeller i uppsatsen, är antalet 25-åringar viktat efter antalet 24-åringar enligt den princip som beskrivs i *avsnitt 3.2*.

²⁷ För dessa övriga grupper är egenskaperna mätta vid ett tillfälle (26 mars 2008 respektive 2009).

Tabell 1: Jämförelse av egenskaper

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
	<i>Inskrivna födda 1983</i>	<i>Samtliga jobbgarantin 2008</i>	<i>Urvalsgrupp 24 år 2008</i>	<i>Urvalsgrupp 25 år 2008</i>	<i>Inskrivna födda 1984</i>	<i>Samtliga jobbgarantin 2009</i>	<i>Urvalsgrupp 24 år 2009</i>	<i>Urvalsgrupp 25 år 2009</i>
<i>Medelvärde</i>								
Ålder	24,8	21,8	24,7***	25,2***	24,7	21,8	24,7***	25,2***
Andel män	56,4	57,9	45,7	46,9	60,5	61,0	59,2*	57,3*
Andel med gymnasial utbildning	60,1	76,8	58,3**	61,1**	64,6	79,9	64,7	63,3
Andel med eftergymnasial utbildning	9,2	2,2	21,6	20,4	9,8	2,2	19,5**	21,5**
Andel med nordiskt födelseland (ej Sv)	0,7	0,5	1,1**	0,6**	0,6	0,5	0,8	1,0
Andel med utomnordiskt födelseland	31,0	14,1	29,8	27,7	27,6	12,3	22,5	22,6
Andel med arbetshandikapp	22,3	10,0	3,9	4,4	16,0	7,8	2,4	2,4
Andel med a-kassa	59,3	49,3	62,4	63,3	65,5	47,4	71,6**	73,9**
Andel interlokalt sökande	48,3	53,0	75,4*	73,3*	68,8	74,2	81,1	80,8
Total tidigare inskrivning (dagar)	427,0	233,0	249,1	250,1	400,8	204,3	238,5	237,5
Antal tidigare perioder	2,8	1,6	2,1	2,1	2,7	1,5	2,0	2,0
Antal tidigare program	1,9	1,4	0,6	0,6	1,5	0,9	0,6	0,6
Andel sysselsatta, 2005	37,0	18,5	47,4*	50,0*	39,6	15,9	52,8	53,3
Andel sysselsatta, 2006	42,8	29,2	56,0	56,4	49,1	26,5	60,9	61,6
Andel sysselsatta, 2007	44,7	31,2	55,0	54,3	54,3	38,0	68,2	69,1
Inkomst kr, 2005	53 836	22 384	73 933	76 046	61 625	19 150	86 185	88 336
Inkomst kr, 2006	61 690	36 707	85 387	87 333	77 453	33 919	106 285	109 415
Inkomst kr, 2007	69 491	44 271	95 229	93 602	94 758	55 322	132 947	134 506
Andel med socialbidrag, 2005	34,1	22,4	21,7	20,3	30,1	18,0	19,2***	16,9***
Andel med socialbidrag, 2006	32,9	23,3	18,1	18,9	27,8	18,4	15,4	14,4

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
	<i>Inskrivna födda 1983</i>	<i>Samtliga jobbgarantin 2008</i>	<i>Urvalsgrupp 24 år 2008</i>	<i>Urvalsgrupp 25 år 2008</i>	<i>Inskrivna födda 1984</i>	<i>Samtliga jobbgarantin 2009</i>	<i>Urvalsgrupp 24 år 2009</i>	<i>Urvalsgrupp 25 år 2009</i>
<i>Medelvärde</i>								
Andel med socialbidrag, 2007	33,4	28,9	15,3	16,3	25,9	19,1	12,1	11,4
Andel med barn, 2005	19,9	34,5	17,0	16,3	19,4	41,8	18,4***	15,3***
Andel med barn, 2006	20,8	27,3	19,3	19,3	17,6	34,7	15,3	14,6
Andel med barn, 2007	21,5	21,1	21,5	22,5	18,7	27,4	16,7	16,7
Andel gifta, 2005	8,3	1,8	7,6	8,1	4,7	1,2	3,6	3,6
Andel gifta, 2006	11,6	2,8	10,2	10,0	7,4	1,9	5,4	5,4
Andel gifta, 2007	15,2	4,2	14,1**	16,1**	10,1	2,6	7,4	7,6
Antal personer	7 833	7 476	2 500	2 500	11 656	28 871	4 422	4 422

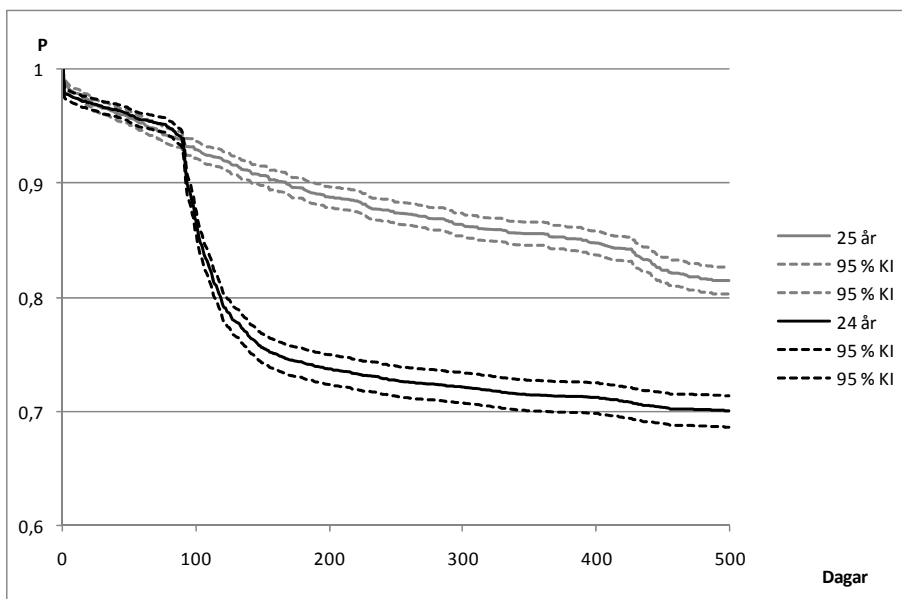
Anm: I kolumn 3-4 och 7-8 markerar */**/** att skillnaden mellan 24- och 25-åringarna (samma år) är statistiskt signifikant på 10/5/1-procentsnivån.

4.3 24-åringar börjar program tidigare och tar del av andra insatser än 25-åringar

I *Figur 2* kan vi se att 24-åringarna under 2009 påbörjade program efter en betydligt kortare tid i öppen arbetslöshet, jämfört med 25-åringarna. Figuren illustrerar hur sannolikheten att kvarstå i öppen arbetslöshet relativt att börja ett program förändras under arbetslöshetsperioden för arbetslösa som är födda samma år men som fortfarande kommer vara 24 år, respektive kommer att ha hunnit fylla 25 år, vid 90 dagars arbetslöshet.²⁸ Skillnaden mellan grupperna uppstår just vid 90 dagar efter inskrivning och finns sedan kvar under hela den period som vi kan följa de arbetsökande. Förmedlingen verkar alltså behandla de två grupperna av arbetslösa olika *enbart* på grund av de åldersregler som gäller för deltagande i jobbgarantin, det vill säga om individerna är yngre eller äldre än 25 år efter 90 dagars arbetslöshet. Det är denna skillnad i behandling som vi utnyttjar i våra effektskattningar. Mönstret för 2008 ser likartat ut, men 24-åringarna anvisades i något lägre utsträckning till jobbgarantin under 2008 jämfört med 2009.

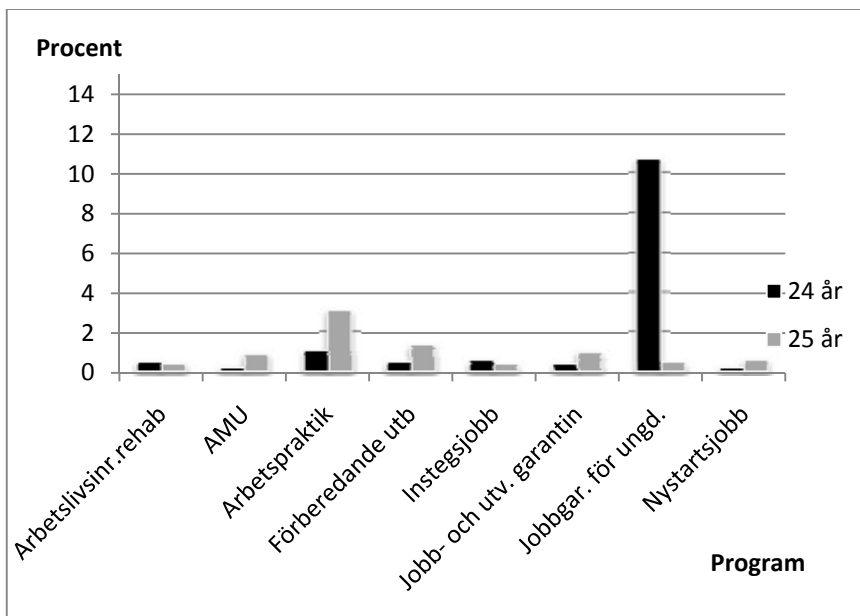
²⁸ Notera att figuren illustrerar *sannolikheten* att kvarstå i öppen arbetslöshet relativt att påbörja program vid olika tidpunkter, givet att man fortfarande är öppet arbetslös vid respektive tidpunkt, d.v.s. figuren illustrerar inte andelen som deltar i program. Skattningen har gjorts med Kaplan Meier-estimatorn; se t.ex. Allison (1984) för en beskrivning. Skattningar av konfidensintervall för överlevnadsfunktionerna beskrivs i de Luna och Johansson (2007).

Figur 2: Sannolikheten att vara kvar i öppen arbetslöshet relativt att påbörja ett program vid olika tidpunkter i arbetslöshetsperioden, 2009.

Figur 3 visar hur stor andel av 24- och 25-åringarna i vår undersökningspopulation som deltog i olika typer av arbetsmarknadspolitiska program under 2009. Som förväntat deltog 24-åringarna främst i jobbgarantin. Spridningen av vilka program 25-åringarna deltog i är betydligt större. De program som främst användes för denna grupp är *arbetspraktik* och *förberedande utbildning*. Samma program var vanligast för denna grupp under 2008.²⁹

²⁹ Andelen som deltog i program kan tyckas låg. Förklaringen är att figuren illustrerar andelen av *samtliga* arbetssökande 24- och 25-åringar i våra urvalsgrupper för 2009 som deltog i program. Relativt många i urvalsgrupperna hinner lämna arbetslöshet innan programdeltagande hinner bli aktuellt.

Figur 3: Andel ungdomar i vår studiepopulation som har deltagit i olika typer av program, 2009.

Våra skattade effekter av förmedlingsinsatserna för 24-åringar, relativt insatserna för 25-åringar, kan alltså både bero på att 24-åringarna erbjuds program tidigare i arbetslöshetsperioden och att de deltar i andra typer av insatser. Som diskuterades i *avsnitt 2.2* kan effekten (i alla fall delvis) också bero på att 24-åringarna intensifierar sitt jobsökande då de, i och med inträdet i jobbgarantin, i vissa fall får en snabbare nedtrappning av sin ersättning.

5 Resultat

Nedan redovisar vi våra skattningar av effekterna av förmedlingsinsatserna för ungdomar relativt insatserna för äldre arbetssökande. Mer precist skattar vi effekten av att vara 24 år, snarare än 25, 90 dagar efter det att man registrerade sig som arbetslös på förmedlingen, eftersom det styr om man erbjuds förmedlingsservice riktad mot ungdomar eller mot äldre. Vi studerar dels hur lång tid det tar att få arbete (*avsnitt 5.1*) och dels i viken utsträckning 24- respektive 25-åringar är inskrivna som arbetssökande vid förmedlingen över en längre tidspe-

riod, det vill säga om de kvarstår eller återkommer i arbetslöshet under denna period (avsnitt 5.2).

När vi presenterar resultaten inleder vi med en deskriptiv analys som visar hur mönstret, vad gäller inskrivning och övergång till arbete, ser ut för våra urvalsgrupper av 24- och 25-åringar. Därefter presenterar vi resultat från regressionsanalyser som också justerar för eventuella kvarstående (mätbara) skillnader mellan grupperna som vi inte tagit hänsyn till när vi valt ut vår studiepopulation. I de första två avsnitten presenterar vi resultaten för hela vår undersökningspopulation. Därefter (avsnitt 5.3) redogör vi för de känslighetsanalyser som vi har gjort. Sist (avsnitt 5.4) redovisar vi resultat från separata analyser av arbetslösa som är respektive inte är berättigade till arbetslöshetsersättning.

5.1 24-åringar får jobb i något snabbare takt än 25-åringar

I *Figur 4* och *Figur 5* nedan illustrerar vi hur sannolikheten att vara kvar i arbetslöshet relativt att få arbete förändras över tiden för arbetslösa som är födda samma år men som fortfarande kommer vara 24 år, respektive kommer att ha fyllt 25 år, vid 90 dagars arbetslöshet. *Figur 4* visar hur mönstret ser ut för de personer som blev arbetslösa 2008 medan *Figur 5* visar mönstret för 2009.³⁰

Det tycks som att 24-åringarna som blev arbetslösa under 2008 efter cirka 90 dagars arbetslöshet i något snabbare takt finner arbete jämfört med 25-åringarna. Tidpunkten då effekten inträffar antyder att det är en effekt av att 24-åringarna erbjuds att delta i jobbgarantin. Effekten kvarstår i ungefär tre månader. Därefter är skillnaden mellan grupperna inte längre statistiskt säkerställd. I figuren är perioden där skillnaden mellan grupperna är statistiskt säkerställd markerad med vertikala stöddlinjer. Den kumulerade effekten under 2008 motsvarar ungefär 6,5 procent (ca 9 dagars) kortare tid i arbetslöshet ett år efter att man registrerade sig som arbetslös på Arbetsförmedlingen.³¹ Denna effekt ska tolkas som att den förväntade tiden till jobb förkortas med 6,5 procent som en konsekvens av Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser.

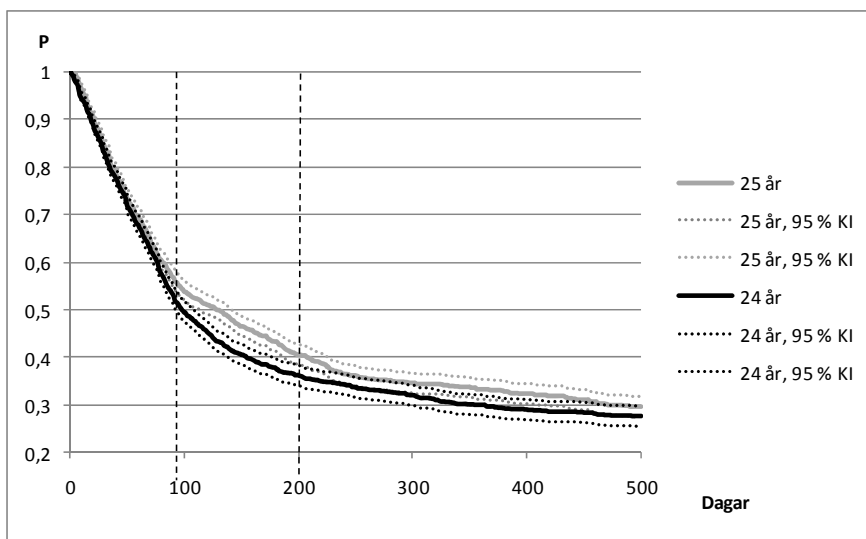
Den positiva och statistiskt säkerställda effekten på övergången till arbete finner vi dock bara för 2008. För 2009 är skillnaderna mellan grupperna aldrig

---

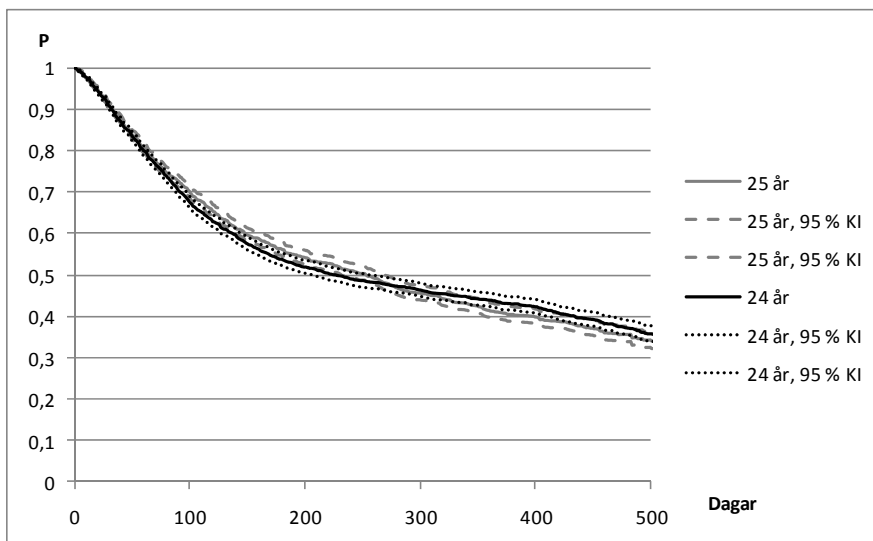
³⁰ Figuren är skattade med Kaplan-Meier-estimatorn.

³¹ Om 24-åringarna inte fått ta del av förmedlingens ungdomsinsatser skulle den förväntade tiden till jobb vara lika lång som för 25-åringarna (givet att vi har jämförbara grupper). Med en uppföljningshorisont på 365 dagar var den förväntade tiden för 25-åringar att finna jobb 133 dagar. I och med förmedlingens ungdomsinsatser förkortades den förväntade tiden att finna jobb med $133 \times 0,065 = 8,6$ dagar ≈ 9 dagar.

statistiskt säkerställda. Under 2009 tycks jobbgarantin alltså inte påverka hur snabbt de arbetslösa får arbete.

Figur 4: Sannolikheten att vara kvar i arbetslöshet relativt att få arbete för 24- respektive 25-åringar, 2008

Figur 5: Sannolikheten att vara kvar i arbetslöshet relativt att få arbete för 24- respektive 25-åringar, 2009

I *Tabell 2* redovisar vi resultaten från våra regressionsanalyser. Vi visar resultat för samtliga utfallsmått som vi redogör för i *avsnitt 4.1*. Skattningarna redovisas som hasardkvoter, vilket betyder att en skattning större än 1 innebär att 24-åringarna snabbare får arbete och en skattning mindre än 1 att 25-åringarna snabbare får arbete.

Dessa resultat visar i stort sett samma mönster som analysen ovan. För 2008 visar skattningarna en positiv effekt av att ta del av Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser relativt insatserna för äldre arbetssökande. Då vi studerar effekten på tid till arbete enligt vår ursprungliga definition av arbete (*utfall a*) får vi en uppskattad hasardkvot på 1,22. Denna ska tolkas som att "risken" att övergå till arbete för 24-åringar är 22 procent högre än risken för 25-åringar under den tidsperiod vi studerar. Det betyder alltså att 24-åringar får jobb i snabbare takt än 25-åringar under 2008. Denna skattning är statistiskt säkerställt skild från noll på 10-procentsnivån.

Resultaten för 2008 påverkas inte nämnvärt av hur vi definierar vår utfallsvariabel. Om vi istället för endast arbete studerar övergången till både arbete och reguljär utbildning (*utfall b*) blir effekten storleksmässigt densamma. Huruvida de arbetslösa får del av förmedlingsinsatserna för unga eller äldre verkar alltså inte påverka i vilken utsträckning de övergår till reguljär utbildning. Storleken på skattningen påverkas inte heller särskilt mycket av om vi betraktar 50 procent av de avregistreringar som gjorts av okänd orsak som jobb (*utfall c*). Mönstret blir dock något tydligare i detta fall; denna skattning är statistiskt säkerställt skild från noll på 5-procentsnivån.³² Då vi nederst i tabellen även betraktar subventionerade anställningar i form av nystartsjobb som reguljär sysselsättning (*utfall d*) blir mönstret också något tydligare. Att den skattade förmedlingseffekten är mer markant då nystartsjobb betraktas som arbete är förväntat då reglerna för nystartsjobb under 2008 var mer generösa för 24- än för 25-åringar (se *avsnitt 4.1*). Reglerna detta år innebär att vi riskerar att underskatta förmedlingsinsatsernas effekt då nystartsjobben inte betraktas som arbete (*utfall a*), medan vi riskerar att överskatta effekten då vi betraktar dem som arbete (*utfall d*).³³ Gällande resultatens stabilitet så kan det slutligen vara

---

³² Att anta att ungefär hälften av de personer som avregistrerats av okänd orsak i själva verket fått arbete verkar rimligt med anledning av vad Arbetsförmedlingen funnit vid en uppföljning av sådana individer, se Nilsson (2010).

³³ Under 2008 kunde 24-åringar få nystartsjobb redan efter sex månaders arbetslöshet och 25-åringar först efter ett års arbetslöshet. Alla arbetsgivare som anställer en person som uppfyller kvalifikationskraven kan få denna typ av subvention, varför nystartsjobben bör tränga undan en del icke-subventionerade anställningar. Om denna typ av undanträngning förekommit ger *utfall a* (som inte betraktar nystartsjobb som arbete) en underskattning av förmedlingseffekten. *Utfall d*

intressant att känna till att skattningarna för 2008 inte är särskilt känsliga för om vi kontrollerar för personliga egenskaper eller inte. De (mycket små) skillnader i mätbara egenskaper som trots allt finns mellan grupperna verkar alltså inte påverka resultaten.

Ingen av skattningarna för 2008 visar någon effekt före 90 dagars arbetslöshet. Att förmedlingseffekten uppstår först efter 90 dagar antyder att den är en effekt av att 24-åringarna erbjuds delta i jobbgarantin. Detta innebär dock inte nödvändigtvis att effekten enbart är ett resultat av den förstärkta förmedlings-service som erbjuds i programmet. Mönstret i *Figur 4* visar att den snabbare övergången till arbete uppstår ganska snart efter 90 dagar, vilket indikerar att en del av effekten skulle kunna bero på att en del arbetslösa intensifierar sitt sökande för att undvika att behöva delta i programmet. Vi kan heller inte utsluta att effekten helt eller delvis beror på ekonomiska incitament eftersom 24-åringar i och med inträdet i jobbgarantin i vissa fall får en snabbare nedtrappning av sin ersättning.

För 2009 finner vi ingen effekt av förmedlingsinsatserna för unga efter inskrivningsdag 90 oavsett vilken definition på arbete vi använder. Detta år visar resultaten emellertid en statistiskt säkerställd effekt *före* 90 dagars arbetslöshet. 24-åringarna som är målgrupp för jobbgarantin verkar alltså få arbete i snabbare takt än 25-åringarna innan de påbörjar programmet. Då vi använder vår ursprungliga definition av arbete (*utfall a*) är den så kallade pre-programeffekten statistiskt säkerställt skild från noll på 10-procentsnivån. Mönstret blir tydligare om vi också betraktar 50 procent av de avregistreringar som gjorts av okänd orsak som arbete (*utfall c*). En möjlig förklaring till att det finns en effekt innan programstart är att personer som inte önskar delta intensifierar sitt jobbsökande för att undvika programplacering.

Jämfört med 2008 är skattningarna för 2009 något mer känsliga för om modellen tar hänsyn till personliga egenskaper eller inte. Eventuellt bör vi också vara mer något mer försiktiga vid tolkningen av resultaten för 2009 på grund av att vi inte kan följa de arbetslösa lika länge som för 2008. Resultaten har dock inte visat sig vara särskilt känsliga för exakt hur länge vi följer arbetslöshetsperioderna.

Sammantaget finner vi alltså att den förmedlingsservice som 24-åringar får ta del av är förknippad med en snabbare övergång till arbete relativt servicen till 25-åringar. För personer som blev arbetslösa under 2008 finner vi positiva

---

(som betraktar nystartsjobb som arbete) ger dock en överskattning av förmedlingseffekten såvida inte 24-åringarna skulle fått arbete i precis samma utsträckning även utan subventionen.

förmedlingseffekter efter arbetslöshetsdag 90, vilket antyder att effekten drivs av att 24-åringarna erbjuds delta i jobbgarantin. För 2009 verkar emellertid ett deltagande i jobbgarantin inte ha haft någon effekt på övergången till arbete. Däremot verkar 24-åringarna få arbete i snabbare takt innan de påbörjar programmet detta år.

Tabell 2: Effekt av att få förmedlingservice för 24-åringar, snarare än för 25-åringar, på tid till arbete (hasardkvoter)

	(1)	(2)
	2008	2009
(a) Arbete		
Förmedlingseffekt, dag >90	1,22* (0,11)	1,00 (0,08)
Pre-programeffekt, dag 30–89	1,07 (0,08)	1,13* (0,07)
(b) Arbete eller utbildning		
Förmedlingseffekt, dag >90	1,20* (0,10)	0,94 (0,08)
Pre-programeffekt, dag 30–89	1,08 (0,08)	1,08 (0,06)
(c) Arbete eller okänd orsak 50%		
Förmedlingseffekt, dag >90	1,25** (0,10)	1,06 (0,08)
Pre-programeffekt, dag 30–89	1,10 (0,07)	1,15** (0,06)
(d) Arbete eller nystartsjobb		
Förmedlingseffekt, dag >90	1,25** (0,11)	1,03 (0,08)
Pre-programeffekt, dag 30–89	1,11 (0,08)	1,13* (0,07)
Antal personer	5 000	8 844

Ann: Regressionerna baseras på *Ekvation 1* och är skattade med Cox proportionella hasardmetod. Resultaten redovisas som hasardkvoter. En hasardkvot >1 betyder att 24-åringar får jobb snabbare och en hasardkvot <1 att 25-åringar får jobb snabbare. Standardfel redovisas inom parentes. */**/** markerar att skattningen är statistiskt säkerställt skild från noll på 10/5/1-procentsnivån. Samtliga regressioner är stratifierade efter inflödesmånad i arbetslöshet och kontrollerar för samtliga egenskaper som redovisas i *Tabell 1*.

5.2 24-åringar lämnar förmedlingen i snabbare takt än 25-åringar, men skillnaden består inte på längre sikt

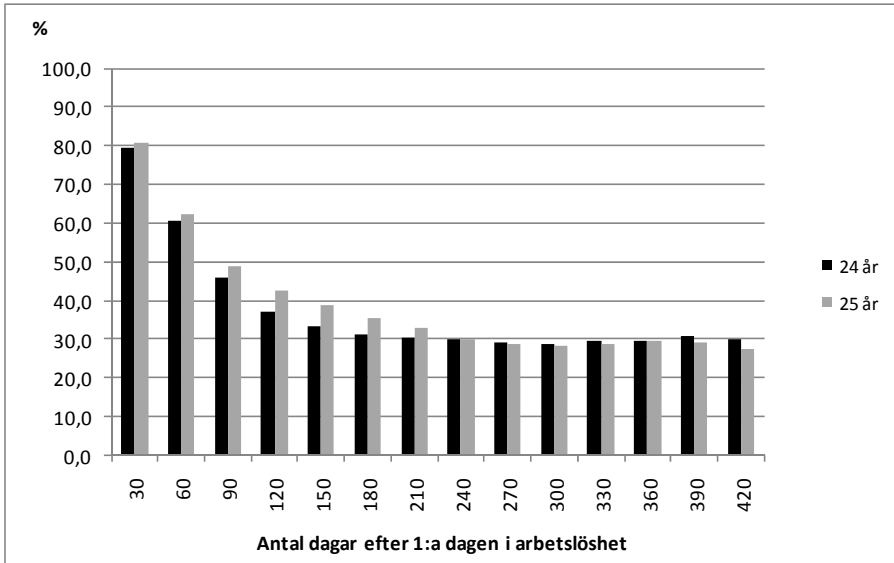
I detta avsnitt redovisar vi våra skattningar av effekten på sannolikheten att vara registrerad på Arbetsförmedlingen vid olika tidpunkter efter det att man först registrerade sig som arbetslös. Vi vill med denna analys fånga upp förmedlingsinsatsernas betydelse på något längre sikt. *Figur 6* och *Figur 7* visar andelen 24- respektive 25-åringar som är registrerade vid olika mättidpunkter efter inskrivningsdagen, för 2008 respektive 2009. Liksom tidigare har indelningen i åldersgrupper gjorts baserat på individens ålder 90 dagar efter inskrivning vid förmedlingen.

Utifrån *Figur 6* kan vi se att 24- och 25-åringar var inskrivna i ungefär lika hög grad under de första 60 dagarna, vilket vi också förväntat oss i och med att reglerna för hur grupperna ska behandlas inte skiljer sig åt under denna period. Vi kan också konstatera att en hög andel av de arbetsökande försvinner från förmedlingens register efter en kort tids arbetslöshet under 2008. Omkring hälften av de arbetslösa i våra urvalsgrupper har lämnat arbetsförmedlingen redan efter tre månader. En statistiskt säkerställd skillnad mellan grupperna uppstår efter ungefär 90 dagars arbetslöshet och kvarstår sedan under ytterligare cirka tre månader. Under denna period är 24-åringarna inskrivna i lägre utsträckning än 25-åringarna. Därefter är skillnaden mellan grupperna inte längre statistiskt säkerställd.

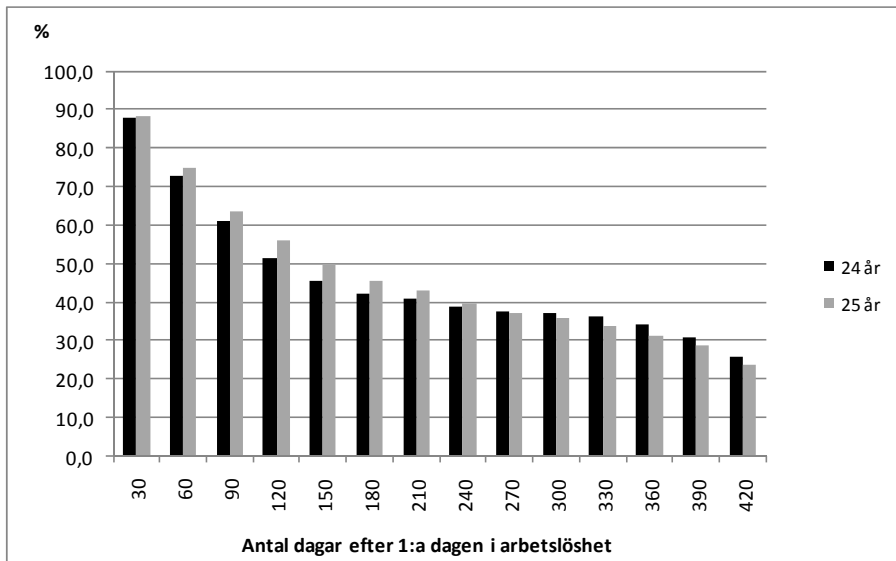
Figur 7 visar ett liknande mönster för 2009. Under 2009 är dock andelen inskrivna generellt sett högre under de första 12 månaderna, vilket reflekterar ett generellt sämre arbetsmarknadsläge. Arbetslösheten i gruppen 15–24 år var i juli 2008 knappt 20 procent medan motsvarande siffra för 2009 var 25 procent.³⁴

---

³⁴ Säsongsrensade värden enligt SCB, AKU.

Figur 6: Andel 24- respektive 25-åringar som är inskrivna på Arbetsförmedlingen vid olika tidpunkter efter första dagen i öppen arbetslöshet, 2008

Figur 7: Andel 24- respektive 25-åringar som är inskrivna på Arbetsförmedlingen vid olika tidpunkter efter första dagen i öppen arbetslöshet, 2009

I *Tabell 3* visar vi resultaten från våra regressionsanalyser. Vi redovisar resultat både då deltagare i nystartsjobb betraktas som inskrivna vid förmedlingen och då de betraktas som sysselsatta på den reguljära arbetsmarknaden.

Resultaten visar samma mönster som analysen ovan; sannolikheten att vara registrerad vid Arbetsförmedlingen är under en period signifikant lägre för 24- än för 25-åringar. Detta gäller för bägge åren. Under 2008 var det mellan 5 och 7 procents lägre sannolikhet att vara registrerad 4–6 månader efter arbetslöshetsperiodens början för en 24- relativt en 25-åring (se *kolumn 1*). Under 2009 är effekten statistiskt säkerställd under en något längre period (3–7 månader efter inskrivningsdagen); skattningarna är dock storleksmässigt något mindre och motsvarar mellan 3 och 5 procents lägre sannolikhet att vara registrerad för 24-åringar (se *kolumn 3*). För inget av åren finner vi några långsiktiga effekter på sannolikheten att vara inskriven vid förmedlingen; efter cirka 7 månader (210 dagar) är inga skattningar statistiskt säkerställda.

För såväl 2008 som 2009 blir slutsatserna desamma oavsett om vi i analysen tar hänsyn till personliga egenskaper eller inte. Våra slutsatser påverkas inte heller av om deltagare i nystartsjobb betraktas som sysselsatta eller som inskrivna på förmedlingen.

Tabell 3: Effekt av att vara 24 år, snarare än 25, 90 dagar efter inskrivning på sannolikheten att vara registrerad vid förmedlingen vid olika tidpunkter

	(1)	(2)	(3)	(4)
	2008	2008	2009	2009
<i>Tid efter inskrivning</i>	<i>nystartsjobb= registrerad</i>	<i>nystartsjobb= ej reg.</i>	<i>nystartsjobb= registrerad</i>	<i>nystartsjobb= ej reg.</i>
30 dagar	-0,020 (0,021)	-0,021 (0,021)	0,006 (0,013)	0,0054 (0,013)
60	-0,023 (0,025)	-0,028 (0,025)	-0,002 (0,017)	-0,0022 (0,017)
90	-0,027 (0,025)	-0,030 (0,025)	-0,034* (0,019)	-0,033* (0,019)
120	-0,070*** (0,024)	-0,074*** (0,024)	-0,036* (0,019)	-0,035* (0,019)
150	-0,072*** (0,024)	-0,077*** (0,024)	-0,047** (-0,047)	-0,044** (0,019)
180	-0,047** (0,023)	-0,051** (0,023)	-0,030*** (0,018)	-0,049*** (0,019)
210	-0,023 (0,023)	-0,029 (0,023)	-0,028** (0,017)	-0,041** (0,019)
240	-0,002 (0,022)	-0,005 (0,022)	0,008 (0,017)	-0,024 (0,019)
270	-0,001 (0,022)	-0,003 (0,022)	0,010 (0,016)	0,000 (0,018)
300	0,019 (0,022)	0,014 (0,022)	-0,023 (-0,023)	0,013 (0,018)
330	0,025 (0,023)	0,025 (0,023)	-0,001 (0,020)	0,034 (0,018)
360	-0,002 (0,023)	-0,001 (0,023)	0,007 (0,020)	0,034 (0,017)
390	0,015 (0,023)	0,015 (0,023)	0,009 (0,019)	0,013 (0,017)
420	0,012 (0,023)	0,015 (0,023)	0,026 (0,019)	0,010 (0,016)
Antal personer	5 000	5 000	8 844	8 844

Anm: Regressionerna baseras på *Ekvation 2* och är skattade med OLS. Standardfel redovisas inom parentes. ***/**/**** markerar att skattningen är statistiskt säkerställt skild från noll på 10/5/1-procentsnivån. Regressionerna kontrollerar för samtliga egenskaper som redovisas i *Tabell 1*.

För 2008 stämmer resultaten i detta avsnitt väl överens med det mönster vi finner i förgående avsnitt då vi studerar övergången till arbete. Där finner vi att 24-åringar, som är målgrupp för jobbgarantin, får arbete i snabbare takt än 25-åringar. Tidpunkten för den snabbare övergången till arbete (se *Figur 4*) verkar också sammanfalla med den snabbare avregistrering vi finner i detta avsnitt.

För 2009 verkar resultaten, vid en första anblick, svårare att förena. Resultaten i det förra avsnittet indikerar visserligen att 24-åringar får arbete i något snabbare takt än 25-åringar före 90 dagars arbetslöshet, men därefter finner vi inga skillnader mellan grupperna. Hur kommer det sig att vi inte finner någon snabbare övergång till arbete för 24-åringar under 2009, men trots det en snabbare avregistrering från förmedlingen? Förklaringen verkar ligga i att 24-åringar i högre utsträckning än 25-åringar avregistreras på grund av att kontakten med förmedlingen upphört detta år (13 jämfört med 11 procent). Under 2009 sker denna typ av avregistrering också generellt efter en kortare tid i arbetslöshet för 24- jämfört med 25-åringar (genomsnittstid till sådan avregistrering är 120 respektive 143 dagar).³⁵

En möjlig förklaring till den snabbare och högre frekvensen avregistreringar av okänd orsak bland 24-åringar under 2009, är att den hänger samman med att de anvisas till jobbgarantin. I och med jobbgarantin bör förmedlingen ha tätare kontakt med 24- än 25-åringar och därmed tidigare upptäcka om en person inte längre vill ha förmedlingens service. Som nämndes i *avsnitt 4.3* anvisades den grupp 24-åringar som vi studerar till jobbgarantin i högre utsträckning under 2009 än 2008. Det skulle kunna förklara varför skillnaden mellan grupperna vad gäller avregistrering på grund av avbruten kontakt är större under 2009 än under 2008.

Sammanfattningsvis visar resultaten i detta avsnitt att personer som är målgrupp för Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser avregistreras i snabbare takt från förmedlingens register än äldre arbetssökande. Detta gäller för såväl 2008 som 2009. För inget av åren finner vi några långsiktiga effekter på sannolikheten att var inskriven på förmedlingen.

---

³⁵ Resultaten för övergången till arbete under 2009 påverkas därmed en del av hur stor andel av dem som avregistrerats av okänd orsak som vi antar i själva verket har fått arbete, medan resultaten för 2008 inte påverkas nämnvärt av förändringar i detta antagande. Även om vi betraktar 50 procent av avregistreringarna av okänd orsak som jobb finner vi dock inte någon effekt på övergången till arbete under 2009.

5.3 Känslighetsanalyser

För att försäkra oss om att våra skattningar verkligen fångar effekter av skillnader i förmedlingsinsatser, och inte effekter av att arbetslösa som är födda vid olika tidpunkter på året skiljer sig åt på andra sätt än vad vi kan observera i data, har vi gjort ett antal känslighetsanalyser. I *Tabell 4* sammanfattar vi resultaten från dessa analyser. I appendix finns en mer detaljerad redovisning.

I känslighetsskattningarna jämför vi andra födelsekohorter som inte ska behandlas olika av Arbetsförmedlingen beroende på födelse-tidpunkt på året. Vi jämför dels arbetslösa 23- och 24-åringar (båda dessa grupper omfattas av jobbgarantin) och dels arbetslösa 25- och 26-åringar (ingen av dessa grupper omfattas av jobbgarantin). Liksom i huvudanalysen jämför vi personer som är födda samma år och delar in dem i åldersgrupper baserat på vilken ålder de kommer att ha uppnått 90 dagar efter inskrivning på förmedlingen. I dessa jämförelser förväntar vi oss alltså att *inte* hitta några förmedlingseffekter. Skulle vi finna signifikanta skillnader på motsvarande sätt som i vår huvudanalys även mellan dessa åldersgrupper vad gäller övergången till arbete och registrering vid förmedlingen, skulle detta ifrågasätta trovärdigheten i vår utvärderingsstrategi.

Känslighetsskattningarna visar inga statistiskt säkerställda skillnader vad gäller övergången till arbete (se *Tabell A1*). När vi studerar inskrivning vid förmedlingen finner vi i vissa fall statistiskt säkerställda effekter men med *motsatt tecken* jämfört med i våra huvudskattningar (se *Tabell A2*). Detta antyder därmed att de äldre grupperna lämnar förmedlingen snabbare än de yngre på grund av skillnader mellan grupperna som vi inte kan ta hänsyn till i analysen. Detta bör i sin tur innebära att vi eventuellt *underskattar* förmedlingseffekterna när det gäller detta utfall i vår huvudanalys. Vi tolkar därför även dessa resultat som stöd för tillförlitligheten i våra huvudskattningar. Resultaten från känslighetsskattningarna stärker oss därmed i uppfattningen att vårt sätt att identifiera effekter av förmedlingens ungdomsinsatser fungerar på avsett sätt, det vill säga de statistiskt säkerställda förmedlingseffekterna vi finner i vår huvudanalys verkar inte drivas av att kvarstående skillnader mellan grupperna.

Tabell 4: Förväntade och empiriska resultat i känslighetsanalyser

<i>Åldersgrupp</i>	<i>Födelse- år</i>	<i>Studerat år</i>	<i>Förväntad effekt av ungdomsinsatser</i>	<i>Skattad effekt av ungdomsinsatser</i>
<i>Huvudanalys</i>				
24/25-åringar	1983	2008	Positiv/neutral/negativ	Positiv effekt på övergången till arbete efter 90 dagars arbetslöshet. Negativ effekt på sannolikheten att vara registrerad dag 120–180 efter inskrivning.
24/25-åringar	1984	2009	Positiv/neutral/negativ	Positiv effekt på övergången till arbete <i>före</i> 90 dagars arbetslöshet; ingen effekt efter 90 dagar. Negativ effekt på sannolikheten att vara registrerad dag 90–210 efter inskrivning.
<i>Känslighetsanalyser</i>				
23/24-åringar	1984	2008	Ingen effekt	Ingen effekt på övergången till arbete. Ingen effekt på sannolikheten att vara registrerad.
25/26-åringar	1982	2008	Ingen effekt	Ingen effekt på övergången till arbete. Positiv effekt på sannolikheten att vara registrerad vid vissa tidpunkter.
23/24-åringar	1985	2009	Ingen effekt	Ingen effekt på övergången till arbete. Positiv effekt på sannolikheten att vara registrerad vid vissa tidpunkter.
25/26-åringar	1983	2009	Ingen effekt	Ingen effekt på sannolikheten att vara registrerad (utom vid en tidpunkt).

Anm: Tabellen visar förväntade och skattade effekter av att vara 23/24/25 år, snarare än 24/25/26 år, 90 dagar efter registrering på Arbetsförmedlingen. Tabellen är en sammanställning av de resultat som redovisas i *Tabell A1* och *Tabell A2* i appendix.

5.4 Effekter för arbetssökande med och utan a-kassa

En betydande andel av de arbetslösa i våra urvalsgrupper är inte berättigade till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen; detta gällde cirka 37 procent av 24- och 25-åringarna under 2008, och 27 procent under 2009. Denna grupp arbetssökande bör generellt stå längre från arbetsmarknaden jämfört med dem som uppfyller arbetsvillkoret i försäkringen. De ekonomiska incitamenten att söka arbete och ta del av förmedlingens insatser kan av olika anledningar också se olika ut för dessa grupper av arbetssökande. Det är därmed möjligt att effekten av ungdomsinsatserna också skiljer sig åt. Vi har därför gjort analyser separat

för arbetssökande som hade, respektive inte hade, rätt till a-kassa vid arbetslöshetsperiodens början.

Tabell 5 visar skattningar av effekten på övergången till arbete. Resultaten för arbetslösa med a-kassa liknar i hög grad de resultat vi finner då vi inte delar upp vår studiepopulation. Skattningarna tyder på en högre övergång till arbete för 24- än för 25-åringar efter 90 dagarnas arbetslöshet under 2008, men inte under 2009. Under 2009 verkar 24-åringar få arbete i högre takt före 90 dagars arbetslöshet. Precisionen i dessa skattningar är dock lägre jämfört med i vår huvudanalys (beroende på färre antal observationer), vilket medför att effekterna inte alltid är statistiskt säkerställda.

Resultatet för dem som inte hade rätt till ersättning från a-kassa är än mer osäkra eftersom vi i detta fall studerar väsentligt färre personer. För 2008 tyder skattningarna inte på några större skillnader mellan effekten för denna grupp relativt gruppen med a-kassa. För 2009 antyder resultaten att det eventuellt skulle kunna finnas en förmedlingseffekt även efter 90 dagars arbetslöshet för denna grupp. Ingen av effekterna för gruppen utan a-kassa är dock statistiskt säkerställd.

Tabell 5: Effekt av att få förmedlingsservice för 24- snarare än för 25-åringar. Separata analyser för arbetslösa med och utan a-kassa.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>Arbetslösa med a-kassa</i>		<i>Arbetslösa utan a-kassa</i>	
	2008	2009	2008	2009
<i>Effekt på tid till arbete</i>				
Förmedlingseffekt, dag >90	1,22 (0,13)	1,00 (0,09)	1,36 (0,22)	1,25 (0,20)
Pre-programmeffekt, dag 30–89	1,05 (0,09)	1,14** (0,07)	1,05 (0,17)	1,11 (0,17)
Antal personer	3 136	6 340	1 864	2 504

Anm: Regressionerna baseras på *Ekvation 1* och är skattade med Cox proportionella hasardmetod. Skattningarna redovisas som hasardkvoter. En hasardkvot >1 betyder att 24-åringar får jobb snabbare och en hasardkvot <1 att 25-åringar får jobb snabbare. Standardfel redovisas inom parentes. **/***** markerar att skattningen är statistiskt säkerställt skild från noll på 10/5/1-procentsnivån. Samtliga regressioner är stratifierade efter inflödesmånad i arbetslöshet och kontrollerar för samtliga egenskaper som redovisas i *Tabell 1*. Nystartsjobb betraktas ej som reguljärt arbete i dessa skattningar.

Vi har även studerat effekten på sannolikheten att vara inskriven på förmedling separat för arbetslösa med och utan a-kassa. Dessa resultat redovisas i

Tabell 6. Mönstret för respektive grupp motsvarar relativt väl det vi hittar då vi analyserar grupperna tillsammans, men när vi delar upp data får vi fler skattningar som inte är statistiskt säkerställda.

Att färre skattningar är statistisk säkerställda i dessa analyser illustrerar ett problem med att dela upp datamaterialet ytterligare: Det är svårare att kvantifiera eventuella arbetsmarknadseffekter för olika delgrupper av arbetssökande, även om sådana skulle förekomma, helt enkelt för att urvalsgruppernas storlekar blir för små vid ytterligare indelning.

Tabell 6: Effekt av att vara 24 år, snarare än 25, 90 dagar efter inskrivning på sannolikheten att vara registrerad vid olika tidpunkter. Separata analyser för arbetslösa med och utan a-kassa.

<i>Tid efter inskrivning</i>	<i>Arbetslösa med a-kassa</i>		<i>Arbetslösa utan a-kassa</i>	
	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
30 dagar	0,01 (0,03)	0,01 (0,02)	-0,01 (0,03)	0,01 (0,02)
60	0,01 (0,03)	-0,04* (0,02)	0,00 (0,04)	0,03 (0,03)
90	0,00 (0,03)	-0,07*** (0,02)	-0,04 (0,04)	-0,02 (0,04)
120	-0,02 (0,03)	-0,03 (0,02)	-0,08* (0,04)	-0,04 (0,04)
150	-0,03 (0,03)	-0,05** (0,02)	-0,08* (0,04)	-0,06 (0,04)
180	0,00 (0,03)	-0,06** (0,02)	-0,08* (0,04)	-0,04 (0,04)
210	0,00 (0,03)	-0,06** (0,02)	-0,03 (0,04)	-0,07* (0,04)
240	0,00 (0,03)	-0,04* (0,02)	0,01 (0,04)	0,00 (0,04)
270	0,00 (0,03)	-0,02 (0,02)	0,02 (0,04)	0,02 (0,04)
300	0,00 (0,03)	-0,01 (0,02)	0,03 (0,04)	0,03 (0,04)
330	0,00 (0,03)	0,01 (0,02)	0,02 (0,04)	0,06 (0,04)
360	0,00 (0,03)	0,00 (0,02)	0,00 (0,04)	0,07 (0,04)

	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>Arbetslösa med a-kassa</i>		<i>Arbetslösa utan a-kassa</i>	
<i>Tid efter inskrivning</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
390	0,04 (0,03)	0,00 (0,02)	0,01 (0,04)	0,03 (0,03)
420	0,03 (0,03)	0,00 (0,02)	-0,02 (0,04)	0,06 (0,03)
Antal personer	3 136	6 340	1 864	2 504

Anm: Regressionerna baseras på *Ekvation 2* och är skattade med OLS. Standardfel redovisas inom parentes. ***/*** markerar att skattningen är statistiskt säkerställt skild från noll på 10/5/1-procentsnivån. Samtliga regressionerna kontrollerar för de egenskaper som redovisas i *Tabell 1*. Nystartsjobb betraktas ej som reguljärt arbete i dessa skattningar.

6 Diskussion

I den här rapporten utvärderar vi Arbetsförmedlingens insatser för ungdomar relativt de insatser som riktas till äldre arbetssökande. Vi studerar huvudsakligen övergången till arbete för 24-åringar, som kan ta del av förmedlingens ungdomsinsatser, och 25-åringar, som erbjuds övrig förmedlingsservice. Vi studerar via data från Arbetsförmedlingen personer som blev arbetslösa under 2008 eller 2009, och vi kan observera deras arbetsmarknadsutfall till och med juni 2010. Under denna period hade arbetssökande som var 24 år eller yngre möjlighet att, efter tre månaders öppen arbetslöshet, delta i jobbgarantin för ungdomar. Arbetssökande som fyllt 25 år hade möjlighet att delta i andra program, men gjorde så i de flesta fall efter en betydligt längre tid i öppen arbetslöshet. Vår huvudfråga är om vi kan se någon skillnad i hur snabbt dessa grupper fick jobb beroende på vilka förmedlingsinsatser de fick ta del av.

Vi finner att förmedlingsinsatserna för ungdomar hade en positiv effekt på övergången till arbete under 2008, relativt insatserna för äldre. Effekten verkar inträda efter ungefär tre månaders öppen arbetslöshet, det vill säga i direkt anslutning till att de arbetslösa hade möjlighet att delta i jobbgarantin. Storleksmässigt motsvarar den skattade effekten cirka 9 dagar (6,5 procent) kortare tid till arbete för 24- jämfört med 25-åringar. Vi finner inte motsvarande positiva effekt för 2009. Under 2009 ser vi dock tecken på att 24-åringar får jobb i något snabbare takt än 25-åringar innan tre månaders arbetslöshet. Det skulle kunna tyda på att jobbgarantin indirekt påverkade de arbetssökandes sökbeteende: de som förväntade sig att anvisas till programmet intensifierade sitt jobb-

sökande innan programstart. Det verkar därmed vara förekomsten av programmet snarare än dess innehåll som påverkade de arbetssökande under 2009.

En tänkbar förklaring till den positiva effekten 2008 är att insatserna under jobbgarantins inledande månader medförde att de arbetssökande intensifierade sitt sökande och/eller blev bättre på att söka arbete. Effekten tycks dock inträda direkt efter att de arbetslösa hade möjlighet att delta i programmet. En fråga man därmed bör ställa sig är hur snabbt programmets innehåll kan förväntas påverka deltagarnas jobbchanser. Även om insatserna skulle innebära att de arbetslösa väsentlig ökade och förbättrade sitt jobbsökande är det rimligt att tro att en sådan effekt skulle uppträda först efter att de deltagit en tid i programmet. En möjlig förklaring till den närmast momentana effekten kan därför vara att vissa arbetslösa påskyndar sitt jobbsökande redan vid anvisning till programmet, helt enkelt för att undvika att behöva delta. Även under 2008 kan effekten alltså delvis vara orsakad av själva förekomsten av programmet.

Den positiva effekt som en anvisning till jobbgarantin verkar ha medfört under 2008 finner vi alltså inte för 2009. Vi kan inte med säkerhet säga vad det beror på. Vi kan dock konstatera att flera förutsättningar förändrades mellan åren och att det verkar rimligt att det skulle ha betydelse för hur jobbgarantin påverkade deltagarnas jobbchanser. En möjlig förklaring kan vara det försämrade konjunkurläget under 2009. Det är troligt att insatser som syftar till att förbättra och intensifiera arbetssökandet är mindre effektiva då det finns färre jobb att söka (se exempelvis diskussion i Forslund och Vikström, 2010). Det försämrade konjunkurläget innebar också en betydande ökning av antalet deltagare i jobbgarantin. Under 2009 deltog närmare tre gånger så många som under 2008 (Prop. 2009/10:1, utgiftsområde 14, s. 31). Det är därmed möjligt att Arbetsförmedlingen inte har kunnat upprätthålla samma kvalitet i de tjänster man erbjudit inom programmet.³⁶

Att vi för 2009, men inte för 2008, finner en snabbare övergång till arbete *innan* programstart skulle kunna bero på att vetskapen om att, och när, man kommer anvisas var större under 2009 då programmet funnits en tid.

Hur överensstämmer då våra resultat med slutsatserna i studier av tidigare svenska ungdomsinsatser? Såväl Forslund och Norström Skans (2006) som Carling och Larsson (2005) finner positiva effekter på övergången till arbete

---

³⁶ Flera studier av arbetsmarknadsprogram under 1990-talet, t.ex. arbetsmarknadsutbildning, har visat att det är svårt att upprätthålla effektiviteten när programvolymerna ökat kraftigt (Finanspolitiska rådet, 2010).

före programstart för personer som ingick i målgruppen för ungdomsgarantin. Dessa resultat är därmed i linje med vad vi finner för jobbgarantin under 2009.

Den positiva effekten på övergången till arbete under 2008 – vilken verkar inträffa *efter* anvisning till jobbgarantin – skiljer sig dock från vad man funnit för ungdomsgarantin. Carlings och Larssons studie visar snarare att ungdomsgarantin gav upphov till inlåsningseffekter. En möjlig förklaring till att vi inte finner tecken på inlåsning i jobbgarantin är att programmet initialt fokuserar på jobbsökaraktiviteter och coachning, snarare än utbildning och praktik vilket var de vanligaste insatserna i ungdomsgarantin. Martinson och Sibbmark (2010) finner dessutom att graden av aktivitet i jobbgarantin generellt var så pass låg att det verkar osannolikt att programmet skulle medföra inlåsning i någon större utsträckning. Notera dock att detta inte innebär att utbildning eller praktik nödvändigtvis alltid ska stå tillbaka för jobbsökaraktiviteter. Insatserna bör givetvis anpassas efter målgruppens primära behov. Vi vill också påpeka att ungdomsgarantin och jobbgarantin är utvärderade vid olika arbetsmarknadslägen vilket potentiellt kan påverka insatsernas effekter.

Avslutningsvis vill vi lyfta fram två viktiga begränsningar med vår studie. Det är viktigt att poängtera att det faktum att 24-åringar övergår till arbete i högre utsträckning än 25-åringar under 2008 inte innebär att sysselsättningen nödvändigtvis ökat i samma utsträckning till följd av ungdomsinsatserna. Det är möjligt att 24-åringar, genom den förstärkta förmedlingservice de får ta del av, delvis tar jobb som 25-åringar annars skulle ha fått. Det innebär i så fall att övergången till arbete har minskat i jämförelsegruppen till följd av ungdomsinsatserna. Om så är fallet är den effekt vi skattar en överskattning av såväl effekten på den totala sysselsättningen som av sysselsättningseffekten för 24-åringar.

Den andra begränsningen rör generaliserbarheten i våra resultat. För att med så stor säkerhet som möjligt fånga effekter av just förmedlingens ungdomsinsatser, och inget annat, har vi begränsat analysen på två avgörande sätt: Vi studerar endast 24- och 25-åringar, och vi studerar endast personer som blivit öppet arbetslösa för första gången på minst ett år. Detta innebär att vi studerar en grupp som är äldre än den genomsnittliga deltagaren i ungdomsinsatserna, samt att vi studerar en grupp som har förhållandevis stark ställning på arbetsmarknaden jämfört med den genomsnittliga arbetssökande i samma ålder. Det är möjligt att våra resultat inte är representativa för yngre åldersgrupper och för arbetssökande med längre arbetslöshistoria.

Referenser

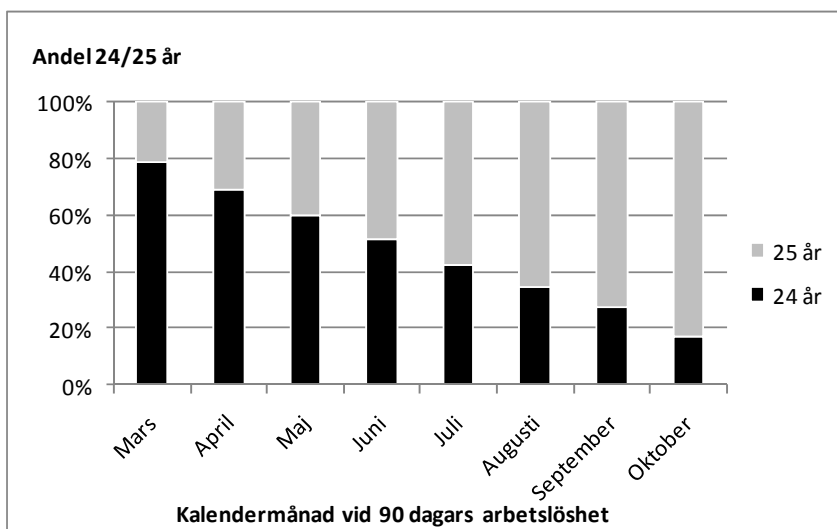
- Allison, P (1984), "Event history analysis Regression for longitudinal data", Sage University paper 46. Beverly Hills: Sage.
- Arbetsförmedlingen (2007), "Jobbgaranti för ungdomar – process och innehåll", Hämtat från <https://prod.vis.ams.se>. Publicerat 2007-11-14. Hämtat 2010-03-05.
- Arbetsförmedlingen (2009), "Anvisning till arbetspraktik och utbildning i jobbgarantin för ungdomar". Hämtat från <https://prod.vis.ams.se>. Publicerat 2009-06-06. Hämtat 2010-10-07.
- Arbetsförmedlingen (2010a), "Faktablad för arbets sökande januari 2010 – Jobbgaranti för ungdomar".
- Arbetsförmedlingen (2010b), "Handläggarsöd – kompletterande aktörer inom jobbgaranti för ungdomar (UGA)". Hämtat från <https://prod.vis.ams.se>. Publicerat 2010-07-01. Hämtat 2010-10-07.
- Arbetsförmedlingen (2010c), "Arbetsförmedlingens årsredovisning 2009".
- Arbetsförmedlingen (2010d), "Fakta om arbetslöshetsersättningen". Hämtat från www.arbetsformedlingen.se. Hämtat 2010-10-11.
- Arbetsförmedlingen (2010e), "Handläggarsöd Jobbgarantin för Ungdomar". Hämtat från <https://prod.vis.ams.se>. Publicerat 2010-03-01. Hämtat 2010-03-05.
- Blundell R, M Costas Dias, C Meghir och J Van Reenen (2004), "Evaluating the employment impact of a mandatory job search program", *Journal of the European Economic Association* 2, 569-606.
- Card, D, J Kluge och A Weber (2009), "The effectiveness of Active Labor Market Programs – A Meta-Analysis of Recent Studies", IZA Discussion Paper 4002.
- Carling, K och L Larsson (2005), "Does early intervention help the unemployed youth?", *Labour Economics* 12, 301-319.
- de Giorgi, G (2005), "Long-term effects of a mandatory multistage program: the New Deal for young people in the UK", IFS Working Papers W05/08, London.

- de Luna, X, A Forslund och L Liljeberg (2008), "Effekter av yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning för deltagare under perioden 2002–04", IFAU Rapport 2008:1, Uppsala.
- de Luna, X och P Johansson (2007), "Matching estimators for the effect of a treatment on survival times", IFAU Working paper 2007:1, Uppsala.
- Finanspolitiska rådet (2010), *Svensk finanspolitik*, Stockholm.
- Forslund, A och O Nordström Skans (2006), "(Hur) hjälps ungdomar av arbetsmarknadspolitiska program för unga?", IFAU Rapport 2006:5, Uppsala.
- Forslund, A och J Vikström (2010), "Arbetsmarknadspolitikens effekter på sysselsättning och arbetslöshet – en översikt", SOU 2010:88, Bilaga 1.
- Försäkringskassan (2010), "*Jobbgaranti för ungdomar*". Hämtad från <http://www.forsakringskassan.se>. Uppdaterad 2010-04-15. Hämtad 2010-10-07. Faktablad.
- Förordning (2006:1481) om stöd för nystartsjobb.
- Förordning (2007:813) om jobbgarantin för ungdomar.
- Hemström, M och S Martinson (2002), "Att följa upp och utvärdera arbetsmarknadspolitiska program", IFAU Rapport 2002:1, Uppsala.
- Hägglund, P (2009), "Effekter av intensifierade förmedlingsinsatser vid Arbetsförmedlingen – erfarenheter från randomiserade experiment, IFAU Rapport 2009:15, Uppsala.
- Kluve, J (2006), "The Effectiveness of European Active Labor Market Policy" IZA Discussion Paper No. 2018.
- Lee, D och T Lemieux (2009), "Regression Discontinuity Designs in Economics", NBER Working Paper 12723, Cambridge, Massachusetts.
- Liljeberg, L och M Lundin (2010), "Jobbnätet ger jobb: effekter av intensifierade arbetsförmedlingsinsatser för att bryta långtidsarbetslöshet", IFAU Rapport 2010:2, Uppsala.
- Lundin, D (2004), "Vad styr arbetsförmedlarna?", IFAU Rapport 2004:16, Uppsala.
- Martinson, S och K Sibbmark (2010), "Vad gör de i jobbgarantin för ungdomar?", IFAU Rapport 2010:22, Uppsala.

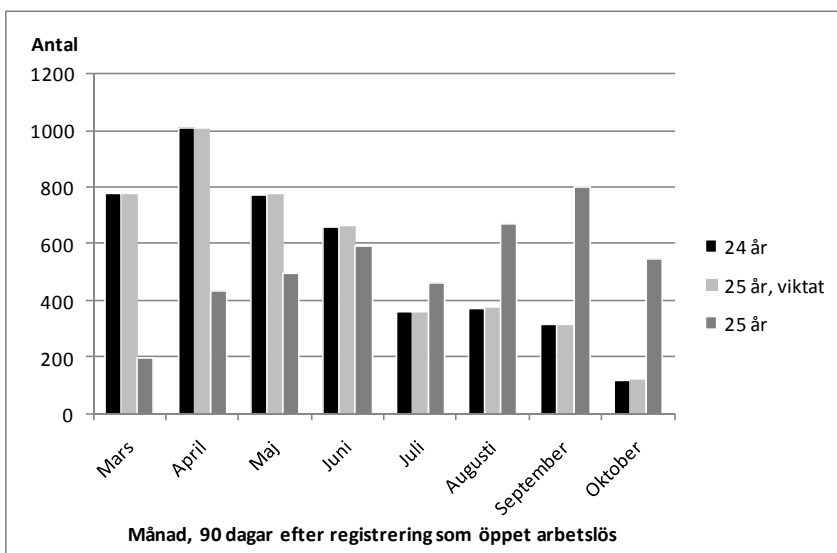
- Nilsson, P (2010), "Arbetssökande som lämnar Arbetsförmedlingen av okänd orsak", Working Paper 2010:1, Arbetsförmedlingen, Stockholm.
- Nordström Skans, O (2004), "Har ungdomsarbetslöshet långsiktiga effekter?", IFAU Rapport 2004:13, Uppsala.
- Nordström Skans, O (2009), "Varför är den svenska ungdomsarbetslösheten så hög?", Rapport till Finanspolitiska rådet 2009/6.
- OECD (2008), Country Survey Sweden, OECD, Paris.
- Regeringens proposition (2006/07:118), *En jobbgaranti för ungdomar*.
- Regeringens proposition (2009/10:1), *2010 års budgetproposition*.
- Regeringens proposition (2009/10:100), *2010 års ekonomiska vårproposition*.

Appendix

A1. Figurer

Figur A1: Fördelning av antalet arbetslösa i respektive åldersgrupp per kalendermånad, 2009

Figur A2: Antal personer som ingår i undersökningspopulationen, 2009

A2. Analysmetoder

Effekt på tid till arbete utvärderas med överlevnadsanalys

Vi använder överlevnadsanalys för att skatta effekten på övergången från arbetslöshet till arbete. Det finns goda skäl att använda överlevnadsanalys då vi studerar tid till arbete, framför att endast jämföra snitttider för våra undersökningsgrupper. Om vi endast jämför genomsnittstiden det tar för 24- och 25-åringar att få arbete riskerar vi att göra en felaktig bedömning av effekten eftersom vi då inte tar hänsyn till två viktiga förhållanden. För det första hinner inte alla arbetssökande hitta arbete under den tid vi kan följa dem. Vi har alltså inte *fullständig* information om hur lång tid det tar att få arbete för samtliga i vår undersökningspopulation. För det andra är det möjligt att lämna Arbetsförmedlingens register av andra orsaker än jobb. Man kan till exempel börja en reguljär utbildning eller upphöra i kontakten med förmedlingen utan att ange någon orsak. Dessa förhållanden måste man ta hänsyn till för att kunna mäta tiden till arbete på ett korrekt sätt. Cox-regression är ett verktyg som kan användas i detta fall eftersom man då kontinuerligt utvärderar sannolikheten att finna arbete givet att personen i fråga finns kvar i ”riskgruppen”, det vill säga kvarstår som arbetssökande i förmedlingens register. Metoden tar också hänsyn till om individen kvarstår som arbetssökande vid sista mättidpunkten för registerdata.³⁷

Vid skattning med Cox regressionsmetod kan vi också ta hänsyn till personliga egenskaper för individerna samt skatta effekten stratifierat efter kalendermånad³⁸. En ytterligare fördel med metoden är att vi kan ta hänsyn till så kallade tidsvarierande kovariater, det vill säga faktorer som kan tänkas påverka utfallet och som förändras över tiden. Inskrivningstid vid förmedlingen är ett exempel på en sådan faktor, liksom ålder. Man kan till exempel tänka sig att arbetsgivare uppfattar arbetssökande med lång inskrivningstid som potentiellt mindre produktiva eftersom de varit utan arbete under en längre tid. Nivån på ersättningen vid arbetslöshet, vilket bör påverka hur angelägen en person är att snabbt finna arbete, beror också på inskrivningstiden och i vissa fall på en persons ålder.³⁹

Ekvation 1 visar den regressionsmodell vi använder för att skatta effekten på övergången till arbete. Vi använder både konstanta och tidsvarierande kovaria-

---

³⁷ För mer om överlevnadsanalys och Cox regressionsmetod se exempelvis Allison (1984).

³⁸ Detta innebär att vi i praktiken endast jämför utfall för individer som blev arbetslösa samma månad.

³⁹ Personer som fyller 25 år under tiden de deltar i jobbgarantin får t.ex. aktivitetsstöd från 25-årsdagen även om de inte uppfyller kraven för arbetslöshetsersättning (se *avsnitt 2.2*).

ter för att fånga eventuella effekter av ålder och inskrivningstid, vilket också möjliggör identifiering av en eventuell förmedlingseffekt. Vi definierar de viktigaste kovariaterna som följer: Variabeln *Alder* mäter en individs ålder (i dagar) vid tidpunkten för inskrivning på förmedlingen. Den tidsvarierande variabeln D_t^{24} antar sedan värdet 1 så länge en person fortfarande är 24 år; efter 25-årsdagen antar den värdet 0. I_t^{90} , som också är tidsvarierande, antar värdet 0 fram till inskrivningsdag 90 och därefter värdet 1. Effekten av förmedlingsinsatserna för ungdomar, relativt insatserna för äldre, ska därmed fångas upp av interaktionen mellan variabelerna D_t^{24} och I_t^{90} . Denna interaktion antar nämligen värdet 1 om en individ samtidigt uppfyller villkoret att ha varit öppet arbetslös minst 90 dagar samt ej har fyllt 25 år, det vill säga om individen är aktuell för jobbgarantin. Det är alltså koefficienten för interaktionstermen, δ , som är av intresse vid vår effektskattning.

$$\lambda_i(t) = \lambda_0(t) \exp\{\gamma_1 Alder + \gamma_2 D_t^{24} + \gamma_3 I_t^{90} + \delta D_t^{24} I_t^{90} + \theta Pre_t + \beta X\} \quad (1)$$

Det är möjligt att jobbgarantin påverkar potentiella deltagare även före programstart. Vetskap om att man antagligen kommer att anvisas till programmet efter 90 dagars arbetslöshet kan exempelvis medföra att personer som inte önskar delta intensifierar sitt jobbsökande före förväntad programstart, för att undvika programplacering. För att fånga sådana pre-programeffekter inkluderar vår modell även den tidsvarierande variabeln Pre_t . Denna variabel tar värdet 1 under dag 30–89 i arbetslöshetsperioden beroende på om individen kommer att kvalificera för jobbgarantin eller inte efter 90 dagars arbetslöshet, det vill säga beroende på om individen kommer ha hunnit fylla 25 år eller inte vid denna tidpunkt.⁴⁰

X i regressionsmodellen innehåller övriga egenskaper som vi kan observera. Vi har information om kön, utbildning, arbetslöshetshistoria, förekomst av arbetshandikapp, födelseland, bostadslän samt om individen fick ersättning från a-kassan då han eller hon blev öppet arbetslös. Utöver övergång till arbete studerar vi övergång till reguljär utbildning med denna metod.

---

⁴⁰ Förekomsten av pre-programeffekter kan också medföra att skattningen av själva förmedlingsinsatsernas effekter, δ , snedvrids. Anledningen är att sammansättningen av de arbetssökande 24-åringarna kan förändras om det finns pre-programeffekter. Om 24-åringarna försvinner snabbare/långsammare ur arbetslöshet innan de anvisas till jobbgarantin kan vi få en grupp som har annorlunda ställning på arbetsmarknaden relativt 25-åringarna – även om de två grupperna var jämförbara vid arbetslöshetsperiodens början.

Effekt på inskrivning utvärderas med linjär regressionsanalys

Vi använder en linjär sannolikhetsmodell för att studera effekten av ungdomsinsatserna på sannolikheten att vara registrerad vid Arbetsförmedlingen vid olika tidpunkter efter inskrivningstidpunkten. Utfallsvariabeln i denna analys är huruvida en person var inskriven eller inte (som öppet arbetslös eller programdeltagare) en given dag varje månad under 14 månader efter inskrivningsdatumet (dag 30–420). *Ekvation 2* visar den regressionsmodell vi använder i denna analys.

$$Y = \alpha + \gamma Alder + \varphi G + \beta X + \varepsilon \quad (2)$$

Precis som i förgående avsnitt mäter variabeln *Alder* en individs ålder (i dagar). Den binära variabeln *G* indikerar grupptillhörighet, definierat som vilken ålder – 24 eller 25 år – en individ kommer att ha uppnått dag 90 efter inskrivning vid förmedlingen. *X* innehåller de övriga personliga egenskaper som vi kan observera i data (samma egenskaper som i förgående modell). I denna modell är det alltså variabeln *G* som fångar den eventuella variation mellan grupperna som inte kan förklaras av faktisk ålder eller andra mätbara egenskaper. Vi tänker oss därför att parameterestimatet för *G* mäter effekten av de förstärkta förmedlingsinsatserna för unga.⁴¹

---

⁴¹ Det faktum modellen inkluderar en linjär funktion av ålder i dagar betyder att förmedlingsinsatserna endast tillskrivs de skillnader i utfall som avviker från ett linjärt samband med ålder. Denna typ av analysmetod brukar kallas för *regression discontinuity-analysis*. Metoden beskrivs utförligt i t.ex. Lee och Lemieux (2009).

A3. Känslighetsanalyser

Tabell A1: Effekt av att tillhöra den äldre av de två åldersgrupperna på tid till arbete (känslighetsanalyser)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	2008	2008	2008	2009	2009	2009
	23/24- åringar	24/25- åringar (studie- population)	25/26- åringar	23/24- åringar	24/25- åringar (studie- population)	25/26- åringar
Arbete						
Förmedlingseffekt, dag >90	0,93	1,22*	0,95	0,98	1,00	1,07
Pre-programeffekt, dag 30–89	0,11	0,11	0,10	0,08	0,08	0,09
	0,90	1,07	0,96	0,93	1,13*	1,08
	0,08	0,08	0,08	0,06	0,07	0,07
Arbete eller okänd orsak 50%						
Förmedlingseffekt, dag >90	0,99	1,25**	0,92	0,98	1,06	1,08
Pre-programeffekt, dag 30–89	0,10	0,10	0,10	0,07	0,08	0,08
	0,91	1,10	0,97	0,99	1,15**	1,06
	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,07
Inkl. kovariater	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Antal personer	5 022	5 000	4 970	9 446	8 844	8 256

Anm: Regressionerna baseras på *Ekvation 1* och är skattade med Cox proportionella hasardmetod. Resultaten redovisas som hasardkvoter. En hasardkvot >1 betyder att 24-åringar får jobb snabbare och en hasardkvot <1 att 25-åringar får jobb snabbare. Standardfel redovisas inom parentes. */**/** markerar att skattningen är statistiskt säkerställt skild från noll på 10/5/1-procentsnivån. Samtliga regressioner är stratifierade efter inflödesmånad i arbetslöshet och kontrollerar för samtliga egenskaper som redovisas i *Tabell 1*. Nystartsjobb betraktas ej som reguljärt arbete i dessa skattningar.

Tabell A2: Effekt av att inte ha fyllt 24, 25 resp. 26 år 90 dagar efter registrering på sannolikheten att vara inskriven vid olika tidpunkter (känslighetsanalyser)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	2008	2008	2008	2009	2009	2009
<i>Tid efter registrering</i>	23/24- åringar	24/25- åringar (studie- population)	25/26- åringar	23/24- åringar	24/25- åringar (studie- population)	25/26- åringar
30 dagar	0,00 (0,021)	-0,02 (0,021)	0,02 (0,021)	0,03** (0,013)	0,01 (0,013)	-0,02* (0,019)
60	0,01 (0,025)	-0,02 (0,025)	0,01 (0,025)	0,05*** (0,017)	-0,00 (0,017)	0,01 (0,019)
90	-0,01 (0,024)	-0,03 (0,025)	0,04 (0,025)	0,04** (0,018)	-0,03* (0,019)	0,01 (0,019)
120	0,00 (0,023)	-0,07*** (0,024)	0,05* (0,024)	0,03* (0,018)	-0,04* (0,019)	-0,01 (0,019)
150	0,01 (0,023)	-0,07*** (0,024)	0,03 (0,024)	0,03 (0,018)	-0,05** (-0,047)	-0,02 (0,019)
180	0,00 (0,022)	-0,05** (0,023)	0,04* (0,023)	0,05*** (0,018)	-0,03*** (0,018)	-0,01 (0,019)
210	0,00 (0,022)	-0,02 (0,023)	0,05** (0,023)	0,06*** (0,018)	-0,03** (0,017)	-0,00 (0,019)
240	0,03 (0,022)	-0,00 (0,022)	0,07*** (0,023)	0,05*** (0,018)	0,01 (0,017)	0,01 (0,019)
270	0,02 (0,022)	-0,00 (0,022)	0,04* (0,023)	0,04** (0,018)	0,01 (0,016)	0,01 (0,019)
300	0,01 (0,022)	0,02 (0,022)	0,02 (0,023)	0,04** (0,018)	-0,02 (-0,023)	0,03 (0,019)
330	0,01 (0,022)	0,03 (0,023)	0,02 (0,023)	0,04** (0,018)	-0,00 (0,020)	0,02 (0,019)
360	0,01 (0,023)	-0,00 (0,023)	0,03 (0,023)	0,03* (0,017)	0,01 (0,020)	0,02 (0,019)
390	0,02 (0,023)	0,02 (0,023)	0,01 (0,023)	0,02 (0,017)	0,01 (0,019)	0,03 (0,019)
420	0,00 (0,023)	0,01 (0,023)	0,02 (0,023)	0,03 (0,013)	0,03 (0,019)	0,02 (0,019)
Antal pers.	5 022	5 000	4 970	9 446	8 844	8 256

Anm: Regressionerna baseras på *Ekvation 2* och är skattade med OLS. Standardfel redovisas inom parentes. ***/**/* markerar att skattningen är statistiskt säkerställt skild från noll på 10/5/1-procentsnivån. Regressionerna kontrollerar för samtliga egenskaper som redovisas i *Tabell 1*. Personer som deltar i Nystartsjobb betraktas som inskrivna på förmedlingen.

IFAU:s publikationsserier – senast utgivna

Rapporter

- 2010:11** Engström Per, Hans Goine, Per Johansson, Edward Palmer och Pernilla Tollin ”Underlättar tidiga insatser i sjukskrivningsprocessen återgången i arbete?”
- 2010:12** Hensvik Lena ”Leder skolkonkurrens till högre lärarlöner? – En studie av den svenska friskolereformen”
- 2010:13** Björklund Anders, Peter Fredriksson, Jan-Eric Gustafsson och Björn Öckert ”Den svenska utbildningspolitikens arbetsmarknadseffekter: vad säger forskningen?”
- 2010:14** Hensvik Lena och Peter Nilsson ”Smittar benägenheten att skaffa barn mellan kollegor?”
- 2010:15** Martinson Sara och Kristina Sibbmark ”Vad gör de i jobb- och utvecklingsgarantin?”
- 2010:16** Junestav Malin ”Sjukskrivning som politiskt problem i välfärdsdebatten – det politiska språket och institutionell förändring”
- 2010:17** Hägglund Pathric och Peter Skogman Thoursie ”Reformerna inom sjukförsäkringen under perioden 2006–2010: Vilka effekter kan vi förvänta oss?”
- 2010:18** Sibbmark Kristina ”Arbetsmarknadspolitisk översikt 2009”
- 2010:19** Ulander-Wänman Carin ”Flexicurity och utvecklingsavtalet”
- 2010:20** Johansson Per och Erica Lindahl ”Informationsmöte – en väg till minskad sjukskrivning?”
- 2010:21** Grönqvist Erik, Jonas Vlachos och Björn Öckert ”Hur överförs förmågor mellan generationer?”
- 2010:22** Martinson Sara och Kristina Sibbmark ”Vad gör de i jobbgarantin för ungdomar?”
- 2010:23** Hinnerich Tyrefors Björn, Erik Höglén och Magnus Johannesson ”Diskrimineras pojkar i skolan?”
- 2011:1** Hall Caroline och Linus Liljeberg ”En jobbgaranti för ungdomar? Om Arbetsförmedlingens ungdomsinsatser”

Working papers

- 2010:5** Vikman Ulrika “Does providing childcare to unemployed affect unemployment duration?”

- 2010:6** Persson Anna och Ulrika Vikman “Dynamic effects of mandatory activation of welfare participants”
- 2010:7** Sjögren Anna “Graded children – evidence of longrun consequences of school grades from a nationwide reform”
- 2010:8** Hensvik Lena “Competition, wages and teacher sorting: four lessons learned from a voucher reform”
- 2010:9** Hensvik Lena och Peter Nilsson “Businesses, buddies and babies: social ties and fertility at work”
- 2010:10** van den Berg Gerard J., Dorly J.H. Deeg, Maarten Lindeboom och France Portrait “The role of early-life conditions in the cognitive decline due to adverse events later in life”
- 2010:11** Johansson Per och Erica Lindahl “Can sickness absence be affected by information meetings? Evidence from a social experiment”
- 2010:12** Grönqvist Erik, Björn Öckert och Jonas Vlachos “The intergenerational transmission of cognitive and non-cognitive abilities”
- 2010:13** de Luna Xavier, Per Johansson och Sara Sjöstedt-de Luna “Bootstrap inference for K-nearest neighbour matching estimators”
- 2010:14** Hinnerich Tyrefors Björn, Erik Höglén och Magnus Johannesson “Are boys discriminated in Swedish high schools?”

Dissertation series

- 2010:1** Johansson Elly-Ann “Essays on schooling, gender, and parental leave”
- 2010:2** Hall Caroline “Empirical essays on education and social insurance policies”